AKŞAM

Sene 19 — No. 6517 — Fiatı her yerde 5 kuruş | PAZARTESİ — 7 KÂNUNUEVVEL 1936 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Havas ajansının hakikate uymıyan neşriyatı

Fransız ajansının, şiddet rejimi tesis edilmediği iddiasına rağmen, cebir ve tazyik yapılmıştır

Intihab esnasında silâhlı jandarmalar faaliyette bulunmuş, halk üzerine mitralyözlerle ateş açılarak yüzlerce halk yaralanmış ve bazıları ölmüştür

Beyrut 6 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Türk matbuatı tarafından verilen haberlerin tersine olarak İskenderun sancağında hiç bir şiddet rejimi tesis edilmemiştir. Bu erazide örfî idare ilân edilmemiş, seçim devresi mühim hadiseler olmaksızın cereyan etmiş ve dışardan gelen tahrikâta rağmen nizam muhafaza edilmiştir.

Not:

Antakya hadiselerine bizzat şahit olmuş bir arkadaşımızın vermiş olduğu malûmatı aynen aşağıya dercediyoruz:

Ajans Havas bu malûmata ne der? Bu malûmatı veren arkadaşın imzası mahfuzdur ve malûmatın tamamen doğru olduğu tesbit edilmiştir.



Antakyada Reyhaniyede zafer bayramı şenlikleri

«30 teşrinisani 936 pazartesi sabahı saat 8 de hükûmet tatil edilerek Mishano, Mukopris, Bahsenus gibi bir kaç Arap köyünden müsellâh jandarmaların muhafazası altında ve kapalı kamyonlar içerisinde getirilen ve istifa ettikleri halde kabul edilmiyerek cebredilen müntehibi sanilerle Süveydiye nahiyesinden gene cebir ve tazyik ile getirilen bir kaç Türk - Alevî müntehibi sanisinden ve 45 bin nüfuslu Antakya merkezinden 90 müntehibi saniye mukabil Kuseyri Mustafa, kardeşi, kâhyası ve bir kaç uşağının teşkil ettiği yedi müntehibi saniden başka kimse iştirâk etmemiştir. Buna rağmen ve kanunlar hükümsüz bırakılarak mebus intihabı yapılmış ise de halk yüce komiser nezdinde bu vaziyeti derhal protesto etmiştir. Ötedn beri mutat olduğu veçhile tertiplerine mağlûp çıkan hükûmet

(Devamı 5 inci sahifede)

Adliye vekilinin güzel bir teşebbüsü

Suçlu çocuklar, kurtarma yurduna sevkedilecek

Adliye vekâleti bu maksatla 1937 senesi bütçesine tahsisat koyacaktır



Bir ıslahhanede terbiye edilmeleri lâzım gelen sefil çocuklardan bir kaç tip

Ahlâkî tereddiye uğrıyan çocukları ıslah etmek için Galatada tesis edilen çocukları koruma yurdunda şimdi 84 çocuk terbiye ediliyor. Bu çocuklar yurda alınmazdan evvel yankesicilik, hısrızlık yapmak, kokain, içki kullanmak gibi tereddiye telâlet eden bir takım ahlâkı zaaflar ile malûl bulunuyorlardı. Üç seneden beri müessesede gördükleri ciddî terbiye sistemi sayesinde şimdi sanat için faydalı birer uzuv haline gelmişlerdir.

Maalesef şehrimizde bu gibi ahlâkî zaaflarla malûl olan çocuklar bukadar değildir. Fakat müessesenin bütçesi ve vüsati cemiyete faydalı birer uzuv olmak için ıslah ve terbiyeye muhtaç daha fazla çocuk alınmasına müsaid değildir. Bundan başka her hangi bir suç yüzünden mahkemeye sevkedilen, fakat cezaî ehliyetleri olmadığı için hapsedilemiyen çocuklar da serbest bırakılmaktadır. Henüz memleketimizde küçük mücrimlere mahsus ve ıslahhane vazifesini görecek bir hapishane mevcud olmadığından bunları serbest bırakmak zarureti hasıl oluyor.

Haber aldığımıza göre, adliye vekili bay Şükrü Saraçoğlu, İstanbul mahkemelerine sevkedilip de yaşları bakımından hapishaneye gönderilmiyecek olan suçlu çocukların Galatadaki çocuk kurtarma yurduna sevkedilmelerini esas itibarile muvafık görmüştür. Bu maksadla 937 adliye bütçesine bu yurda muavenet için tahsisat konulacak ve bu tahsisat ile yurdun kadrosu bir misli daha tezyid edilecektir.

Yurdun kadrosu genişletildikten sonra ehliyeti cezaiyeleri olmıyan suçlu çocuklar serbest bırakılmıyacak ve yurda sevkedileceklerdir.

Yeni tuz kanunu lâyihasının esasları

Lâyihada tuzlalar, fiatler, veresiye tuz satışları hakkında yeni hükümler vardır

Ankara 3 (Hususî muhabirimizden) — Büyük millet meclisinin dünkü içitimaında tuz kanunu lâyihasının birinci müzakeresinin yapıldığını ve lâyihanın meclisce aynen kabul edildiğini bildirmiştim. İkinci müzakeresi bugün de yapılarak kanuniyet kesbedecek olan lâyihanın ihtiva ettiği mühim esasları izah etmeden evvel muhtelif memleketlerde tuz hakkında kabul ve tatbik ettikleri sistemlere kısa bir nazar atfetmek faydadan hali olmıyacaktır.

Esasen hükûmet te tuz lâyihasını tanzim ederken bu sistemleri göz önünde bulundurmuş ve bunu esbabı mucibe mazbatasında zikretmiştir.

Bugün muhtelif memleketlerin tuz hakkındaki mevzuatını başlıca şu üç esasa irca etmek kabildir:

1 — İstihsal, ithal ve satışını inhisara tabi tutmak (tam inhisar)

2 — Yalnız istihsal ve imalini inhisar altına alıp satışını serbest bırakmak (kısmî inhisar)

3 — Tuzdan bir resim almak suretile istihsal ithal ve satışını serbest bırakmak.

İtalya ve İsviçrede tatbik edilmekte olan tam inhisar usulü, geniş teşkilâta lüzum göstermesi ve diğer bazı zorlukları davet etmesi sebebile taammüm edememiştir.

Romanya, Yunanistan, Avusturya ve daha bir çok memleketlerde tatbik edilmekte olan kısmî inhisar sistemi ise daha amelî ve tatbik kabiliyeti daha çok olduğundan kolaylıkla taammüm etmiştir. Netekim memleketimizde de yetmiş seneden beri bu sistem carî olmuştur.

Cumhuriyet hükûmetince vaktile tesis edilmiş olan şeker, petrol ve saire gibi inhisarlarda da bu sistem kabul ve tatbik edilmiştir. Bu suretle inhisara tabi tutulan mevadın dahilde satışının serbest bırakılması hükûmetimizce kabul edilebilir bir prensip haline gelmiş bulunuyor ki, yeni tuz kanununda da bu prensibe tamamen riayet edilmiştir.

Bu izahattan sonra kanunun esaslarına geçebiliriz. Yeni kanun ile kabul edilen sistemde her ambarın her sevkiyata göre değişen ayrı bir satış fiati olması lâzım gelmektedir. Ancak maliyet fiatlerinin bu değişmesinde yegâne saik olan nakliyat ücretleri bilhassa ayni mıntakanın sahillerinde tefavüt göstermemekte olduğundan tatbikatında Karadeniz, Akdeniz ve Marmara denizi sahillerindeki anbarlar yeknasak birer fiat grupu teşkil etmektedirler. İdare bu noktadan biraz daha ileri gitmiştir. Evvelce inhisarlar idaresinde tetkikat yapmış olan Amerikalı mütehassıslar tuz fiatlerinin biri tuzlalara diğeri anbarlara mahsus olmak üzere iki dereceye hasrını tavsiye etmişlerdi.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Pazartesi konuşmaları

İlim, münevver ve halk

Yazan: Hasan Âli Yücel

[Altıncı sahifemizde]

Blum az kaldı istifa ediyordu

Sebebi komünist mebusların itimad reyinde müstenkif kalmalarıdır



M. Blum

Paris 6 — Hükûmet mebusan meclisinde 171 reye karşı 350 reyle itimat kazanmıştır. 72 komünist mebusu istinkâf reyi vermişlerdir.

Bu reyden sonra kabine toplanarak komünistlerin müstenkif kalmaları üzerine istifaya lüzum olup olmadığını tedkik etmiş ve kabinenin vazifesine devam etmesine karar vermiştir.

(Devamı 6 ncı sahifede)

Dünkü maçlar

Dünkü Çeki Karlin - Fenerbahçe karşılaşması yazısını ve diğer spor haberlerini sekizinci sahifemizde bulacaksınız.



— «Memba suyu» nasıl yazılır?...
— T, E, R, K, O, S!...

Son dakika

Italya ile Ingiltere henüz anlaşamadılar

Italyanın anlaşma arzusu üzerine Ingiliz sefiri, Ciano ile görüştü

Londra 7 (Akşam) — İngilterenin Roma sefiri Sir Errik Drumond dün İtalya Hariciye nazırı ile uzun bir mülâkat yapmıştır.

Röyter ajansına göre bu mülâkat Akdenizde İngiltere ile bir anlaşmaya varmak için İtalya tarafından izhar edilmiş olan arzu ile alâkadardır.

İtalya ile İngiltere arasındaki itilâf müzakereleri M. Edenin Avam kamarasındaki son beyanatından sonra kesilmişti. İngiltere ile İtalya arasında Akdenizdeki vaziyetleri hakkında henüz bir anlaşmaya varılamamıştır.

Komünistler Blum kabinesine yardım etmeğe devam edecekler

Son itimad reyinde müstenkif kalmakla, Ispanyanın ablokasını tasvip etmediklerini göstermek istemişler

Paris 7 (Akşam) — M. Blum ne dahilde, ve ne de hariçte memleketi sebebi anlaşılmıyacak bir buhrana maruz bırakmamak ve ortadaki müşkülleri halletmek için iktidar mevkiinde kalmağa karar verdiğini beyan etmiştir.

Komünist partisi umumî kâtipliği neşrettiği bir tebliğde komünist partisinin halk cephesi programını tahakkuk ettirmek için Blum kabinesine yardıma devam edeceğini bildirmiş ve komünistler, mecliste kabineye itimad meselesi mevzuu bahis olduğu zaman müstenkif kalmakla, cumhuriyetçi İspanyaya karşı tatbik edilen abloka siyasetini tasvip etmek istemediklerini göstermek istediklerini ilâve etmiştir.

Paris 7 (Akşam) — Maliye nazırı M. Oriol hükûmetçe alınan tedbirler sayesinde iktisadî buhranın hafiflediğini, hariçte ve dahilde kalkınma alâmetleri belirdiğini, halkın emniyet ve itimadı avdet etmekte bulunduğunu beyan etmiştir.

Almanya hazırlanıyor

Liselerin son sınıfının lâğvı genç zabit yetiştirmek içindir

Berlin 6 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Harbiye nezaretinin bir tebliği, liselerin son sınıflarının ilgasının genç zabit yetiştirmek husundaki mübrem lüzumdan ileri geldiğini teyid eylemektedir.

Malûm olduğu üzere zabit kadrolarındaki boşlukları doldurmak üzere umumî harp esnasında da böyle bir karar alınmıştı.

Gazeteler tarafından bugün neşredilen tebliğ, yalnız genç lise mezunlarını davet etmekle kalmamakta fakat ayni zamanda hattâ bu sene bakaloryasını hazırlamakta olan gençleri 15/1/937 tarihinden evvel orduya zabit namzedi olarak girme taleplerini yapmaya çağırmaktadır.

Papanın hastalığı

Hastalık zannedildiğinden daha vahimdir

Vatikan 6 (A.A.) — Papanın sıhhî vaziyeti tevakkuf halindedir. Papa, sakin bir gece geçirmiştir. Bir doktor, daimî surette Papanın dairesinde nöbet beklemektedir. Sabahleyin saat sekizde profesör Aminta Milani hastayı muayene etmiştir.

Papa, mes duasında hazır bulunmak üzere kalkmak istemiş ise de profesör, buna kati surette mümanaat etmiştir. On birinci Pienin kız kardeşi bu sabah biraderi tarafından kabul edilmiştir.

Roma 7 (Akşam) — Papanın ahvali sıhhiyesi hakkında endişeli haberler dolaşıyor.

Amerika grevcileri ne istiyor?

Nev York 6 (A.A.) — 25 bin grevci Sanfarnsisko sokaklarında bir geçiş yapmışlardır.

Nev York rıhtım amelesi, Fransız rıftım amelesi Amerika gemilerini boşaltmağa başlar başlamaz, kendilerinin de Fransız gemilerini boşaltmağa amade olduklarını bildirmişlerdir.

Norveç bankası iskontoyu yükseltti

Oslo 6 (A.A.) — Norveç millî bankası, iskonto haddini 3,5 den dörde çıkarmıştır.

Sovyet kanunu esasîsinde tadilât

32 maddeye aid 43 tadil yapıldı

Moskova 6 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Sekizinci Sovyetler fevkalâde kongresinin kapanış celsesi, Sovyetler birliği kanunu esasîsinin katî metnini kabul için dün saat 16 da Kremlin sarayında toplanmıştır.

Kongrenin binlerce âzası ve davetliler yeni kanunu esasinin bânisini alkış tufanı arasında karşıladı.

M. Stalin raporunda diyor ki:

«Tahrir komisyonu mesaîsini bitirmiştir. Kanunu esasînin, bu mesaî neticesinde elde edilen katî metni bütün âzaya tevzi edilmiştir. Bu metinde görüldüğü veçhile, komisyon 33 maddeye ait olarak 43 tadil yapmıştır.

Diğer 114 madde değişmemiştir. Bu 43 tadilden 7 si çok mühimdir.»

M. Stalinin raporunda tadil edilen maddelerin asılları ile muaddel şekilleri izah edilmiştir.

Bu mühim tadiller: 88, 10, 35, 40, 48, 77 ve 49 uncu maddelere aittir.

M. Stalinin raporundan sonra, M. Andref yeni kanunu esasîyi madde madde okumuş ve bütün maddeler ittifakla kabul edilmiştir.

Bunu müteakip kongre Stalini ve divan âzasını ayakta alkışlamıştır.

Kongre, yeni kanunu esasîye göre, seçim nizamnamesinin ve Sovyetler birliği yüksek konseyinin seçim tarihlerinin tesbitini Sovyetler birliği merkez icra komitesine bırakmıştır.

Keza kongre, yeni kanunu esasînin kabulü hatırası olarak, 5 kânunuevvel gününün bütün millet için bayram günü ilânına karar vermiştir.

Habeşistanda askerî harekât

Roma 6 (A.A.) — Mariotti kolu, mühim arazi mânialarını yendikten ve Arussi Tiggilerin merkezinde bulunan 4,000 metre yüksekliğinde Cilaloyu geçtikten sonra şimdi Addis - Ababadan 150 kilometre ileride bulunmaktadır.

2500 Italyan daha Ispanya asilerine yardıma gitti

Londra 6 (A.A.) — Cebelüttarikten bildiriliyor:

Dün söylendiğine nazaran asi kuvvetleri takviye için 2500 İtalyan Alcezirasda karaya çıkmıştır.

Bu Sabahki Telgraflar

Hükûmetçiler taarruza hazırlanıyor

Son Madrid bombardımanında 150 kişi öldü ve 150 kişi de ağır yaralandı

Madrid 6 — Hükûmet kuvvetleri, bütün cephelerde asilere karşı umumî bir taarruza hazırlanıyorlar.

Asilerin Madride karşı her hangi baskın hareketine karşı koymak için icap eden tedbirler alınmıştır.

HAVA BOMBARDIMANININ KURBANLARI

Madrid 6 — Düşman tayyarelerinin dünkü hava bombardımanından şehir azim hasarata uğramıştır. Atılan bombalardan ve hava torpillerinden 150 kişi ölmüş ve kısmı âzamı ağır olmak üzere 100 küsur kişi yaralanmıştır. İki düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Hükûmet kuvvetleri, Madridin garbinde asilerin bir taarruzunu kendilerine büyük zayiat verdirererk püskürtmüşlerdir.

Guadalajara cephesinde hükûmetçiler, bir çok köyler zaptetmişlerdir.

MADRİDDE TEVKİFLER

Madrid 6 — Fenlândiya elçiliğinin himayesi altında bulunan bir binada yapılan araştırma esnasında 600 kişi tevkif edilmiştir. Bunlar arasında bir çok asilzadeler vardır.

İNGİLİZ KRUVAZÖRLERİ İSPANYAYA GİDİYORLAR

Londra 6 — Amiralliğin bir tebliğine göre Maltada bulunan İngiliz filosuna mensup bir çok kruvazörler, İspanya sularına gitmek için emir almışlardır.

MADRİDDE SÜKÛNET VAR

Talevera de la Reina 6 (A.A.) — Madrid etrafındaki askerî harekâtta bir nebze tevakkuf eseri görülmüştür. Dün bütün cephede tam bir sükûn hüküm sürmektedir. Öğleden sonra asilerin topçu kuvvetleri faaliyete geçmiş ve endahtlarını payitahtın şimal mahallelerine tevcih etmiştir. Hükûmetçiler, hiç bir mukabelede bulunmamışlardır. Asilerin mahafili, hükûmetçilerin payitahtın muhasarasını refetmek için sarfetmiş oldukları fazla gayret yüzünden dermansız bir hale gelmiş oldukları zannında bulunmaktadır. Bununla beraber tekrar mukabil taarruza geçmek için yapılan hazırlıkları örtmek maksadile kasden atalet gösterilmesi ihtimali de derpiş edilmektedir.

Ankarada balo

Atatürk, baloyu şereflendirdiler, Fransız elçisile görüştüler

Ankara 6 — Şehrimizde senenin ilk balosu, dün akşam Çocukları esirgeme kurumu tarafından Ankara palas salonlarında verilmiş, Atatürk te baloyu şereflendirmişlerdir. Baloda ecnebî elçilerden bir çokları da hazır bulunmuşlardır.

Atatürk Fransız sefiri M. Hanri Ponsonun refikasile dans etmişler ve M. Ponsoyu da localarında kabul ederek bir müddet konuşmuşlardır. Bu esnada Atatürkün yanında hemşireleri, hariciye ve nafıa vekilleri ile hariciye kâtibi umumîsi ve bazı mebuslar bulunuyorlardı. Baloya millî kostümlerle gelen bayanlar arasında bir müsabaka yapılmış ve general Nacinin kerimesinin kostümü en çok beğenilmiştir.

Balıkçılar kongresi

Bugün son toplantısını yapacak

Ankara 6 (Telefon) — İktisad evkili bay Celâl Bayarın, Siird mebusu Mahmud Soydanın cenaze merasimine iştirak etmek üzere, İstanbula gitmesi ve encümenlerin çalışmalarını bitirememesi yüzünden cumartesi günü toplanamıyan balıkçılar kongresi, yarın öğleden sonra son içtimaını akdederek dağılacaktır.

Yarınki içtimada, encümenler tarafından dikkatle hazırlanan raporlar okunacak ve münakaşa edilecektir.

Encümenlerin, üzerinde en çok durduğu meselelerden biri de sabit ve seyyar dalyanların hududu meselesidir. Tetkik encümeni, muayyen şartlar dahilinde bile olsa sürütme avcılığına müsaade edilmemesi temennisinde bulunmaktadır.

Katil marangozun muhakemesi

Müddeiumumî suçlunun idamını istedi

İzmir (Akşam) — Tepecikte karısı Hamideyi, kıskançlık yüzünden bıçakla sekiz yerinden yaralayarak feci bir şekilde öldüren marangoz Mehmedin muhakemesine, İzmir ağır ceza mahkemesinde devam edilmektedir. Muhakeme son safhaya gelmiş ve müddeiumumî, iddiasını serdetmiştir. Mehmedin, Türk ceza kanununun 450 inci maddesine göre idamı istenmiştir. Maznun Mehmed, müddeiumumînin kendisi hakkında ölüm cezası istediğini öğrenince gayri tabiî bir şekilde gülmüş ve:

— Bana müsaade edin, evrakı okuyayım, müdafaa mı yapayım.

Demiştir. Maznunun müdafaası için mahkeme, başka gir büne bırakılmıştır.

Seyhan nehri birdenbire taştı

Adananın çukur mahallelerini seller bastı

Adana 6 (Akşam) — Şiddetli yağmurlardan Seyhan nehri 5,5 metre yükselmiş ve Karşıyaka mahallesile Adana şehrinin büyük bir kısmı su altında kalmıştır. Su altında kalan mahalleler halkı belediyece hanlara ve otellere yerleştirilmiştir. Tahliye edilen binalar arasında kız lisesile hapishane binası da vardır.

Bu tuğyan neticesinde Seyhan ve Ceyhan nehirleri birleşmiş ve köylerde mühim hasarat yapmıştır. Taşköprüden halkın gelişi geçişi yasak edilmiştir. Felâketzede halka, Kızılay yardım ediyor yağmur devam ediyor.

Ekmek fabrikası

Günde 75 bin kilo ekmek çıkaracak

İzmir (Akşam) — Belediyece İzmirde belediyenin un fabrikası ittisalinde bir ekmek fabrikası yapılacağını bildirmiştim. Bunun için Sovyet Rusyadan getirtilmiş olan mütehassıs tedkiklerini bitirmek üzeredir. Fabrika, şimdilik günde 75,000 kilo ekmek çıkarabilecektir. İzmirin günlük ekmek ihtiyacı 45,000 kilodur. Kombinanın çıkaracağı ekmeklerle İzmirin yakın nahiye ve kazalarının ekmek ihtiyacı da temiz bir şekilde temin edilecektir. Buca, Bornova, hattâ Foça, Bergama, Urla, Çeşme ve Kemalpaşa, Menemen nahiye ve kazalarının ekmek ihtiyacı kamyonlarla temin olunacaktır.

Yapılan tedkiklere göre belediye, bu fabrikada pişireceği ekmekleri çok ucuza mal edecektir. Buğday, un fabrikasına atılacak ve hiç el değmeden otomatik tesisatla unlar fırına geçerek bir taraftan kâğıdlara sarılı birer ve yarımşar kiloluk ekmek çıkacak ve satışa çıkarılacaktır

Kükürt fırını

15 kânunuevvelde işlemeğe başlıyacak

Keçiburlu 6 (Akşam) — Kükürt şirketinin, altı ay evvel inşasına başlattığı, kükürt gil fırınının inşası bitmek üzeredir.

Kükürt şirketine 11,000 küsur liraya mal olan bu fırın 12 ocaklı ve beher ocağı 20 ton ham cevher alacak şekilde inşa edilmiştir. Ayda 12 fırın birer defa izabe yapmış bulunacak ve beher fırının 20 ton ham cevher aldığına göre, bir ayda 240 ton ham cevher sarfedilecektir.

Yapılan hesaplara göre, ham cevher % 20, verdiğine nazaran 240 ton ham cevherden 48 ton safi blok kükürt istihsal edileceği tahmin edilmektedir. Bu fırın 15 kânunuevvel tarihinden itibaren işlemeye başlıyacaktır.

Atatürkün evi

Türk mebus ve gazetecileri evi ziyaret ettiler

Selânik 6 — Türk mebus ve gazetecileri buraya gelerek Atatürkün doğduğu evi ziyaret eylemişler ve trenle İskeçeye hareket eylemişlerdir.

Belediye, Atatürkün doğduğu evi şimdiki sahibinden satın almış ve mukavele bugün imzalanmıştır. Ev, üç ay sonra tahliye edilecek ve Atatürke Selânik belediyesi tarafından hediye edilecektir.

Izmitte elma ıslah istasyonu

İzmit 6 (A.A.) — Bu sne vilâyetimizin meyva mıntakaları civarında bir elma ıslah istasyonu kurulması Ziraat vekâletince kararlaştırılmıştır.

Bu istasyonun yerini tesbit etmek üzere Ziraat vekâleti fen müşavirlerinden profesör Glaysoerg yanında muavini Nail olduğu halde şehrimize gelmiştir.

Feci bir ölüm

Basmahane istasyon şefinin oğlu havagazile zehirlenerek öldü

İzmir 6 (Akşam) — Devlet demiryolları Basmahane istasyonu şefi İbrahimin oğlu 13 yaşında Muzaffer, hava gazile zehirlenerek feci bir şekilde ölmüştür. Vaka şöyle olmuştur:

Gar şefi İbrahimin, istasyonda oturduğu evin önünden hava gazi borusu geçmektedir. Bu ana boruda su toplanmış ve suyun çıkarılması için borudaki kapak açılmıştı. Buradan çıkan hava gazi, binanın alt katındaki lâğım tesisatından evin içine dolmuş ve alt kat salonu istilâ etmiştir.

Zavallı Muzaffer, hiç bir şeyden haberi olmadan sabahleyin evin üst katındaki yatağından kalkarak giyinmek üzere aşağıya inmiştir. Orada zehirlenen çocuk, bayılmıştır. Evdeki hizmetçi kız da ayni şekilde bayılmıştır. Neden sonra ev halkı, bunları baygın bir halde görerek hastaneye kaldırmışlarsa da Muzaffer ölmüştür, hizmetçi kız kurtulmuştur.

Şair ve bestekâr bayan Leylâ öldü

Şair ve bestekâr Leylâ 84 yaşında iken dün sabah ölmüştür. Abdülmecidin vükelâsından Hakim İsmail paşanın kızıdır. Bayan Leylâ hem iyi bir şair, hem de iyi bir musikişinastı. Cenazesi bugün damadı Mehmed Alinin Kızıltopraktaki köşkünden kaldırılacak, cenaze Namazı Nuruosmaniye camiinde kılınacaktır.

Ispanyol asileri ve Rus gemileri

Salamanka 6 (A.A.) — Sansebastiyan radyosu bildiriyor:

Asilerin bir harp gemisi harp malzemesi yüklü bir Sovyet vapurunu Akdenizde tevkif etmiştir.

Demir çelik

İthalât maddelerimizde mühim bir yekûn tutuyor

Sanayileşmemizin bir neticesi olarak her nevi demir ve çelik, ithalâtımızın en yüksek kıymetli maddelerini teşkil etmektedir. 934 de 9 milyon 598 bin Türk lirasına baliğ olan bu maddenin ithalât kıymeti geçen yıl 13 milyon 281 bin liraya yükselmiş, bu senenin dokuz ayı zarfında da 9 milyon 480 bin lira tutmuştur. Makineler ithalâtı da demir ve çelik ithalâtı arasında mühim bir yekûn tutuyor.

İkinci sanayi plânımızın da yakında tatbikine başlanınca gerek remir ve çelik, gerek makine ithalâtının önümüzdeki yıllarda devamlı surette artacağı tabii görülüyor. Buna mukabil ihracatımız da çoğalmakta ve inkişaf etmektedir. İhracatı en çok artan maddeler pamuk, meyvalar, tütün, yün, kıl ve iplikleri ve derilerdir. İhracatı azalan maddeler ise hububat canlı hayvanlar, ağaç, kömür, kereste, ve nebati yağlardır. Bu yılın dokuz ayı zarfında pamuk ihracatımız 6,375,102 liraya yükselmiştir.

Tütün ihracatı da son üç seneden beri muntazaman artmaktadır. 1934 senesinin dokuz ayı zarfında 5 milyon 116 bin lira tutan bu maddenin ihracat kıymeti 1935 de 8 milyon 233 bin ve bu yıl 9 milyon 572 bin liraya yükselmiştir.

Mahkemeye düşen bir aşk macerası

Gömlek değiştirir gibi sevgili değiştiren bir kız

İzmir 6 (Akşam) — İzmirin Dolaplıkuyu mahallesinde dedikodulu bir aşk macerası olmuştur. İzmir fabrikalarından birinde amelelik eden (A...) adında bir genç, epey zamandan beri seviştiği bütün mağazalarında çalışan (Ş...) adında on altı yaşında bir kızı kendi rizasile kaçırmış ve sonra evlenme muamelesine teşebbüs etmiştir.

Mütenasip bir vücude malik ve çok güzel bir kız olan (Ş...) evlenme muamelesi neticelenmek üzere iken, evvelce seviştiği diğer bir delikanlıya kaçmış ve bir gün (A...) ile karşılaşınca:

— Ben artık seni istemiyorum. Bu sevgilimle evleneceğim. demiştir.

(A...) Çok müteessir olarak bu evlenmekten vaz geçmiştir. Faakt, kızı, yeni kaçtığı, eski sevgilisi de bırakınca bu güzel kız, tekrar kendisini ilk kaçıran (A...) ya müracaatla:

— Beni almağa mecbursun. Demiş, çocuk, bu teklifi kabul etmemiştir. Mesele, şimdi adliyeye intikal etmiş bulunmaktadır. (A...) diyor ki:

— Benim emelim, çok halisane idi. Onunla evlenmek ve bir aile yuvası kurmaktan başka düşüncem yoktu, hattâ evlenmek üzere idik, fakat birdenbire vaz geçti, başka bir delikanlı ile -benden daha güzel olduğu içinevlenmeğe karar verdi, ona kaçtı ve bir iki gün onunla yaşadı. Ben vicdan sahibi bir erkeğim, şimdi nasıl olur da onu alabilirim. Ne olduysa bana oldu, şimdi mahkemelerde uğraşacağım ve onu almama artık imkân yoktur.

ŞEHİR HABERLERİ

Tasarruf haftası

Bu yıl daha geniş proğramla kutlanacak

Millî İktisad ve tasarruf haftası için yapılan hazırlıklar ilerlemiştir. Hafta münasebetile bu sene de yapılacak olan muhtelif müsabakalar için daha geniş programlar tanzim edilmektedir. Bilhassa kuru yemiş ve vitrin müsabakalarına mümkün olduğu kadar fazla alâka temin maksadile büyük hazırlıklar yapılmaktadır. Hediyeler geçen yıldan fazla olacak, hafta devamınca büyük propagandalar yapılacaktır. Hafta başlarken şehrin büyük caddelerine asılmak üzere propaganda afişleri hazırlanmaktadır. Ayrıca tayyarelerle de reklâm ve müsabaka kartları atılacak, hava müsaid olursa tayyarelerle semada tasarruf haftası hakkında dumandan yazılar yazılacaktır. Bu sene tasarruf haftasının memleketin her tarafında daha geniş programlarla mükemmel bir şekilde geçmesi temin edilecektir.

Mekteplerdeki himaye heyetleri

İlk mekteplerdeki fakir çocukların öğle yemekleri, kitap ve sair ihtiyaçlarile elbise ve ayakkaplarının temini için her mektepte bir himaye heyeti teşkil edilmişti. Bu sene himaye heyetleri Çocukları esirgeme kurumu ile beraber çalışacaklardır. Mekteplerdeki himaye heyetlerinin teşkili bayrama kadar neticelenecek veya bayramdan sonra heyetler faaliyete başlayacaklardır.

Yumurta piyasası

Piyasa durgundur fakat fiatler sağlamdır

Son zamanlarda yumurta piyasasında bir durgunluk göze çarpmaktadır. Fakat fiatler 31-32 lira olmak üzere normaldir. Piyasanın vaziyeti sağlam görülüyor. İhracat daha ziyade ikinci mallar üzerine yapılmaktadır. Taze malları şimdilik en çok Almanya almaktadır. Bunun haricinde arasıra Avusturya ve İtalya da taze yumurta alıyorlar. Son hafta zarfında Avusturyaya taze olarak 50 ve İtalyaya da 9 sandık yumurta ihraç edilmiştir. Buna mukabil Almanyaya 621 sandık taze yumurta gönderilmiştir.

Aynı müddet içinde Avusturyaya sevkedilen yumurta, 108 sandığı ikinci mal olmak üzere 158 sandıktır.

Bundan başka gene son hafta içinde Çekoslovakyaya yalnız ikinci mal olmak üzere 316, İtalyaya 181 sandığı ikinci mal olarak 190 ve Yunanistana da gene ikinci maldan 35 sandık yumurta ihraç edilmiştir. Bir haftalık umumî ihracat 680 sandığı taze olmak üzere 1320 sandıktır.

Beykoz belediyesi baş hekimliği

Beykoz belediyesinde münhal bulunan baş hekimliğine belediye sermevki tabibi Hüseyin Hüsnü tayin edilmiştir.

Bina inşaatı

Kalfalara inşaat ruhsatiyesi verilmiyecek

Bina inşaatının münhasıran mimarlarla inşaat mühendislerinin mesuliyetleri altında yapılması ve kalfaların namına inşaat ruhsatiyeleri verilmemesi için belediyenin bir müddettenberi hazırladığı talimatname son şeklini almıştır.

Talimatname bugünlerde mimarlar birliğinden gelecek olan mümessillerin huzurunda tekrar tedkik edildikten sonra şehir meclisinin şubat içtimaında müzakere edilecektir.

Talimatnamede yapılacak binaların fennî evsafı tamamile haiz olması, bilhassa sanat ve güzellik bakımından da çirkin olmamaları için inşaat mühendislerile mimarların bina inşaatile ne surette meşgul olacakları etrafında esaslı hükümler vardır. Bundan başka bir mühendis veya mimarın bir sene içinde inşa edeceği binaların adedi de tahdid edilmiştir.

Bundan başka kalfaların da ihtisasları dereceleri tesbit edilmiş ve bunların ancak mimar ve mühendis maiyetinde çalışacakları tasrih edilmiştir.

Tramvay seferleri

Maarif müdürlüğü bir teşebbüste bulundu

Belediye tarafından yapılan teşebbüs üzerine tramvay şirketi ramazan münasebetile geceleri tramvay seferlerini arttırmıştı. Ancak İstanbulun muayyen hatlarında hâlâ ihtiyacı karşılayacak derecede araba yoktur. Bilhassa mekteplere devam eden talebe, sabahları tramvay bulmakta müşkülâta uğruyorlar.

Maarif müdürlüğü de bu hususta belediye nezdinde şikâyette bulunmuştur. Belediye, tarifede mümkün olan tadilâtı yaptırmak üzere tedkikata başlamıştır. Bu hususta şirket nezdinde teşebbüste bulunacaktır.

Mezarlıkta bırakılan çocuk

Beyoğlunda Yeniçeşme mezarlığında yeni doğmuş bir kız çocuğu bulunmuştur.

Gayet sıhhatli olan bu kız çocuğuna Suna adı konularak düşkünler evine yollanmıştır.

Gümüşsuyundan Dolmabahçeye inen yol

Gümüşsuyunda mühendis mektebi önünden Dolmabahçeye doğru inen yokuş çok dik ve virajı fazladır. Buradan geçen otomobiller, bilhassa geceleri, büyük müşkülâta ilerliyorlar. Bu yolda heran için bir kaza olması ihtimali vardır. Otomobillerle arabaların uçuruma yuvarlanmamaları için yolun etrafına parmaklık çevrilmesi pek yerinde bir tedbir olur. Belediyenin ehemmiyetle nazarı dikkatini celbederiz.

Kömür yüzünden cerh

Dün Beyoğlunda Ahmed adında bir kömürcü müşterisi tarafından yaralanmıştır. Gavga kömür fiati yüzünden çıkmıştır.

Esnafı himaye

Halk bankaları ve sandıkları kurulacak

Esnafı himaye için geniş nisbette çalışmalara başlanmıştır. Bu seneden itibaren esnaf cemiyetleri gelirlerinden yüzde yirmi beşinin esnafa yardım faslına ayrılması birçok hayırlı işler yapılmasını temin edecektir. Ticaret odası kâtibi umumisi esnaf için bir dispanser açılmasını teklif etmiştir.

Fakat cemiyetler bu hususta henüz kati bir karar vermemişlerdir. Netice kâtibi umuminin fikri hakkında yapılan tedkikattan sonra belli olacaktır.

Küçük sanayi erbabının mühim bir kısmını teşkil eden esnaf için yapılması kararlaştırılan en ehemmiyetli iş, Halk bankaları ve Halk sandıkları teşkilidir. Esnafa kredi temini için banka ve sandıkların kurulması yolunda ilk adımlar atılmak üzeredir. Banka ve sandıklar teşkil edildikten sonra kredi işleri ve para tevziatı etrafında esnaf için kolay olacak bir şekilde nizamname hazırlanacaktır. Esnaf doğrudan doğruya sandıklarla işini görecek ve sandıklar da Halk bankasile münasebatını temin edecektir.

Hacerin marifeti

Beyoğlunda Turhan adında bir adam Hacer isminde genç bir kadına ras gelmiştir. Turhan, Hacere dostu olmasını teklif etmiştir. Hacer ise Turhanın kolunda duran pardesüsünü kaparak kaçmıştır.

Hacer yakalanmıştır. Vuku bulan şikâyet üzerine zabıta tahkikata başlamıştır.

Eski eşya

Tebhir edilmeden satılmalarına müsaade edilmiyecek

Belediyenin mezad idaresinde bulunan şefkat sandığına terhin edilmek maksadile getirilecek eşya için tebhir ücreti alınmamasına şehir meclisince karar verilmişti. Bu karar alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Diğer taraftan satılmak üzere pazara götürülen zati eşyanın fennî temizliğe tâbi tutulmadan satıldıkları ve bunların fennî bir surette temizlenmeleri için verilen emirlere riayet edilmediği görülmüştür.

Bundan sonra çarşı ve pazarlarda müstamel olarak satılacak olan elbise, çamaşır gibi zati eşyalar tebhir edilmeden katiyen satılığa çıkarılamıyacaktır.

Acaip külâhla geziyormuş

Fenerde Süleyman adında bir adam din başında acaip bir külâhla dolaşırken yakalanmıştır. Şapka kanununa aykırı hareketinden dolayı Süleyman cürmü meşhud mahkemesine verilmiştir.

İSTANBUL HAYATI

Sokak sohbetleri

Akşamın ayazile kar pelteleri haline gelen yağmur damlaları kızgın iğne gibi suratlara saplanıyor. Yerler vıcık vıcık. Beşiktaş sırtlarının eğri büğrü sokaklarında ateş böcekleri gibi ışıklar, gölgeler dolaşıyor. Soluk bir fener ışığı bir kapının tokmağına doğru yükseliyor. Islak, çürük tahtanın boğuk takırtıları arasında bir kadın sesi:

— Huu, komşum. Hadi çabuk ol. Namazı kaçırmıyalım bari.. yukarıdan bir pencere açılıyor, bir baş uzanıyor:

— Ah kardeşim. Size söz verdim amma, maalesef erimle beraber söyliyeyim ki, bu akşam camiye gidemiyeceğim..

Kapıdan pencereye sokak sohbeti başlıyor:

— Yaa. vah vah.. demek ki mâni çıktı. E olur a, kadın halidir. Günah sayılmaz..

— Yok kardeşim. Öyle değil. Bizimkinin bu akşam biraz âsabı şey olmuş da.

— Hay Allah kahretsin o kasabı. Dün de bizimkine çatmıştı. Biz hesabı kestik. Hani şu Fatmaların gezip te beğenmedikleri kiralık evin altındaki kasap var ya. Artık ondan alışveriş edeceğiz..

İleride başbaşa sokulmuş üç gölge gülüşerek taştan taşa zıplıyorlar. Onlar da sohbete dalmışlar:

— Vallahi annemi kandırıncaya kadar hâl oldum. Mebrure ile teraviye gideceğiz, annesi de beraber gelecek, dedim. Zorla izin verdi..

— Lâkin eğer o hayırsızlar bu akşam da caminin önünde beklemezlerse vallahi, billâhi, tuttuğum uruç hakkı için söylüyorum ki, bir daha yüzlerine bakmıyalım..

— Sus kardeşim. Yemin etme. İnsan sevdiği için dağları aşar.

Ben onlara bakarken ihtiyar bir kadın elindeki mum fenerini burnuma doğru uzatarak yolumu kesti:

— Oğlum senin kulağın deliktir. Acaba yatsı ezanı okundu mu?. Kılıçalı camiinde mukabele varmış ta, yetişebilir miyim, diye merak ediyorum.. ...

O sırada polis, bekçi düdük vızıltıları arasında ta uzaktan ezan sesi duyulmağa başladı. İhtiyar kadına ezanın başladığını söyler söylemez kadıncağız galiba telâşından beni önünde unuttu ve üzerime doğru yürüdü. İkimiz birden çamurlara yuvarlandık, fener söndü. Acı bir çığlık koptu. Ben yerimden fırlar fırlamaz tabana kuvvet kaçtım. Sonra ne oldu bilmiyorum.

C. R.

İzmirspor takımı dağılıyor

İzmir 6 (Akşam) — İzmirin en kuvvetli takımlarından biri olan İzmir spor takımı, mühim bazı elemanların istifası yüzünden müessif ve perişan bir hale gelmiştir. Son zamanda İzmirspor ve Göztepespor takımlarının birleştirilmesi için iki klübün idarecileri arasında müzakereler cereyan etmekte idi. İzmir spor klübünde müfrit klüpçüler tarafından bu birleşme aleyhinde çalışılması üzerine İzmirspor klübünden İzmir futbol ajanı Adnan, hem idare heyetinden, hem de klüpten istifa etmiştir. Bundan başka yedi oyuncu da birlikte istifa etmişlerdir.

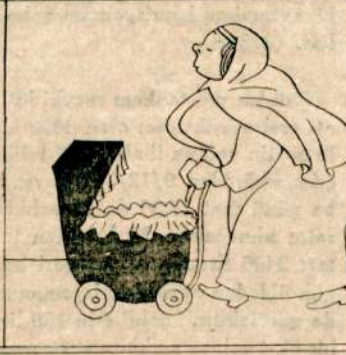
Bay Amcaya göre...



— Geçen akşam Şehzadebaşında bir tiyatroya gittik bay Amca. Evvelki gece de Şehir tiyatrosunda idik...



... Şimdi bu iki tiyatroyu mukayese ediyorum: Birini yavan ekmekle, taşlar üstünde büyüdüğü halde canlı ve iştahlı, gürbüz bir çocuğa...



... Ötekini de Viyanalı dadılarla, Alman sütninelerle pamuklar içinde büyüdüğü halde sıska ve iştahsız bir çocuğa benzetiyorum...



... Ve kendi kendime «Zavallının temeli çürük zâhir!» diyorum!...



B. A. — Olabilir!... Zaten Darülbedayi 1914 te «Çürük temel» piyesile kurulmuştu!...

Ziraat Vekâleti Satınalma Komisyonundan:

1 — Kayseri Yonca deneme ve Yonca tohumu temizleme istasyonu için kapalı zarf usuliyle bir adet Yonca tohumu temizleme makinesi satın alınacaktır.
2 — Muhammen bedel 6000 lira teminat 450 liradır.
3 — Eksiltme 14/12/936 pazartesi günü 15 de vekâlet binasında yapılacaktır.
4 — Şartnameler Ziraat vekâleti satınalma komisyonundan İstanbulda Ziraat müdürlüğünden parasız olarak verilir.
5 — İsteklilerin teklif mektuplarını teminatlarile birlikte muayyen günde 2490 sayılı kanunun 2 inci ve üçüncü maddelerinde zikredilen vesikalarla eksiltme saatinden bir saat önceye kadar komisyona vermeleri lâzımdır. (1936) (3306)

Ziraat Vekâleti Satınalma Komisyonundan:

1 — Kapalı zarf usuliyle Silezya arsenik mürekkebatından 50 ton arsenikiyeti rassas Silezya «Arseniate de plomb—Bleiarsenat Silezya» ve fare öldürülmesinde kullanılmak üzere 100,000 Hora Fişeğile 1,000 Hora aleti satın alınacaktır.
2 — Arsenikiyeti Rassasın muhammen bedeli 20,000 lira Hora Fişeklerinin tüfeklerile birlikte muhammen bedeli 24,000 lira arsenikiyeti rassas içiç ilk teminat 1,500 lira Hora Fişek ve tüfekleri için birlikte 1,800 liradır.
3 — İhale 18/1/937 de saat 15 de vekâlet binasında yapılacaktır.
4 — Muhammen bedelleri ayrı ayrı yazılan bu maddelerin ihaleleri de ayrı ayrı yapılacağından taliplerin teklif mektuplarını ona göre Komisyona vermeleri.
5 — Şartnameler Ankarada Ziraat vekâleti satınalma komisyonundan İstanbulda Ziraat müdürlüğünden parasız olarak verilir.
6 — İsteklilerin teklif mektuplarını teminatlarile birlikte muayyen günde 2490 sayılı kanunun 2 inci ve üçüncü maddesinde zikredilen vesikalarla Eksiltme saatinden bir saat önceye kadar komisyona vermeleri. (3305)

Galatasaray Lisesi Alım Komisyonundan:

Adet	Cinsi	Beher tanesinin tahmin bedeli Kuruş S.	Tutarı Lira	İlk teminatı Lira S.
2000	Portakal 100 lük	1 70	34	2 55
22000	» 80 lik	3	660	49 50
3000	» 64 lük	5	150	11 25
			844	63 30

Galatasaray lisesinin Mayıs 937 yılı sonuna kadar ihtiyacı olan miktarı cinsi ve muhammen bedelile tutarı ve ilk teminatı yukarıda yazılı portakalın eksiltmesi 23/12/936 çarşamba günü saat on dört buçukta İstanbul Kültür Direktörlüğü binasında Liseler Muhasebeciliğinde toplanan komisyonda yapılacaktır.
İstekliler Ticaret odasının yeni sene vesikası ve teminat makbuzile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri ve şartnameyi görmek için okula müracaat eylemeleri. (3454)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Haydarpaşa Nümune hastanesine lâzım olan 44 kalem Marazi teşrih alât ve edevat ile ecza açık eksiltmeye konulmuştur.
1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 23/12/936 çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır.
2 — Tahmini fiat 718 lira 40 kuruştur.
3 — Muvakkat garanti: 53 lira 88 kuruştur.
4 — İstekliler şartname ve listeyi hergün komisyonda görebilirler.
5 — İstekliler carî seneye aid Ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerle ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya Banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (3389)

İstanbul belediyesi ilânları

	Muhammen Bedeli	İlk teminatı
Cerrahpaşa Hastanesine lüzumu olan Röntken levazımı	2317,75	173,83
Cerrahpaşa hastanesi Röntken servisi için lüzumu olan 7 Türlü alât ve edevat	1131,50	84,86

Cerrahpaşa hastanesine lüzumu olan yukarda yazılı iki türlü malzeme ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuşlardır. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 8/12/936 salı günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (3120)

★

Şehir tiyatrosunun sahne perdesine konulacak ilân ve reklâm işi açık arttırmaya konulmuş isede belli ihale gününde giren bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. İlân yeri 30 metre murabbaı olup beher metre murabbaına 8 lira 50 kuruş fiat tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 19 lira 25 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 8/12/36 salı günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (3188)

Münir Nureddin konseri

Kıymetli sanatkâr Münir Nureddin Gürsesin önümüzdeki çarşamba günü akşamı saat yirmi birde Saray sinemasında bu mevsimin ikinci konserini vereceğini Türk musikisini sevenlere müjdeleriz. Sevimli artist bu konseri için zengin, mütenevvi ve pek güzel bir program hazırlamıştır.
Kıymetli sanatkârı dinlemekten derin zevk duyan şehrimizin en kibar sınıfına mensup halkın bu konsere de büyük tehalük göstereceğine şüphe yoktur.

İstanbul komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul komutanlığına bağlı Birlikler ihtiyacı olan 44000 kilo kuru fasulye kapalı zarf usulü ile eksiltmesi 9/12/1936 da Çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır. Muhammen tutarı 6160 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 462 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile 2490 sayılı kanunun 2 ci ve 3 üncü maddelerinde vesaikle beraber belli günde en az ihaleden bir saat evveline kadar teklif mektupları ile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (3136)

★

Rami kışlasındaki tavla tamiratına ihale günü talip çıkmadığından 7/12/36 Pazartesi günü saat 15 te pazarlıkla ihalesi yapılacaktır. Keşif bedeli 4118 lira 12 kuruştur. Şartnamesi her gün öğleden evvel Komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 309 liralık ilk taminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3133)

★

İstanbul komutanlığı garnizonu içinde bulunan motörlü vasıtalar ihtiyacı için 11 çeşit makine yağı pazarlıkla 11/12/936 Cuma günü saat 14 te satın alınacaktır. Muhammen tutarları mecmuu olan 1058 lira 75 kuruştur. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3134)

★

Çatalca müstahkem mevki kıt'atı eratının ihtiyacı olan 4000 kilo zeytin yağına ihale günü talibi çıkmadığından 9/12/936 Çarşamba günü saat 15,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen tutarı 2400 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 180 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3135)

Dokuma, Trikotaj ve Çorap İmalâthaneleri sahiplerine:

Pamuk ipliğine ihtiyacı olanların doğrudan doğruya İstanbulda 4 üncü Vakıf hanındaki Uyuşturucu maddeler inhisarına müracaat ederek dileklerini kaydettirmeleri lüzumu ilân olunur. (3371)

İstanbul Harici Askerî Kıtaatı İlânları

Kolordu Merkez kıtaatının ihtiyacı için 140000 kilo ekmeklik un kapalı zarfla satın alınacaktır. İhalesi 11/12/936 cuma günü saat 15 de Afyonda Kor Satınalma komisyonu binasında yapılacaktır. İlk teminatı 1260 liradır. Şartnamesini görmek isteyenler her gün öğleden evvel Afyonda Kor satınalma komisyonunda görebilirler. İsteklilerin ayni gün ve saatte Afyonda kor satınalma komisyonunda bulunmaları (482) (3035)

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İdareleri İstanbul levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 40 ton sabuna kapalı zarfla verilen fiyat pahalı görüldüğünden 10/12/936 perşembe günü saat 14 de Tophanede satınalma komisyonunda pazarlığı yapılacaktır. Tahmin bedeli 14400 liradır. İlk teminatı 1080 liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri (252) (3433)

DÜŞÜNCELER:

Millî Kurtuluş Hareketlerinin iki Vasfı

Millî kurtuluş hareketlerinin, bilhassa yirminci asırda millî istiklâl için yapılan mücadele ve hareketlerin biribirinden ayrılmış iki mühim vasfı vardır.

1 — Millî kurtuluş, millî istiklâl kavgası istilâcı emperyalismine ve yahut onun kullandığı kuvvetlere, ordulara karşı silâhla, süngüyle yapılan bir harptir.

2 — Millî kurtuluş hareketi, millî istiklâl davası, dahildeki irticaa, dahilde emperyalismin yerli ajanlarına, dahilde o milletin ileri hamlelerine mâni olmak istiyen zümrelere ve müesseselere karşı çevrilmiş bir kavgadır.

Millî kurtuluş hareketlerinin bir vahdet teşkil eden bu iki vasfını biribirinden ayırmak olmaz. Meselâ, bir millî kurtuluş hareketinde ikinci vasfı görmemek, anlamamak o hareketin İNKILÂPÇI tarafını inkâr etmek demektir.

Bir millî kurtuluş harbini, bir istiklâl davasını bu inkılâpçı tarafından tecrid etmek, böyle bir davada o milletin, yalnız harici düşmana, istilâcı orduya karşı değil, dahilî irticaa ve irtica müesseselerine karşı da dövüştüğünü örtbas etmeğe çalışmak bizzat o hareketin ileri hamlesini anlamamaktır.

Orhan Selim

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

GEÇMİŞ ZMAN OLUR Kİ...

«Sefalet içindeyiz. Yeryüzünde misli görülmemiş bir harp geçirdik. Her gün yeni vergiler altında eziliyoruz. Haricî borçlar hergün biraz daha artıyor. Hayat günden güne pahalılaşıyor. Buna mukabil para kıymeti düşüyor, alım kabiliyeti azalıyor...»

Hayır, yeni bir şey okumuyorsunuz. Bunları 1880 de İskoçyada çıkan bir gazeteden iktibas etmişler.

Her vakit geçmiş zamanın hayali cihan değmiyor!.

ATLÂNTİĞİ YÜZE YÜZE GEÇECEKLER

Londradan gelen bir habere göre meşhur Queen Mari vapurunun yolcularından biri Atlantik Okyanusunu yüze yüze geçmeye teşebbüs edecektir. Bu yolcu Queen Mari Avrupadan Amerikaya hareket eder etmez vapurun havuzuna girecek ve Amerikaya varıncaya kadar havuzda bir aşağı bir yukarı yüzecektir. Bu suretle Atlantiği yüzerek geçmiş olacağını iddia etmektedir.

Fakat böyle garip rekor kırmak teşebbüsünde bulunan yegâne adam bu değildir. Forte isminde bir İtalyan Normandiye râkib olarak vapur Amerikaya varıncaya kadar arka arka bir aşağı bir yukarı yürüyerek Atlantiği arka arka yürüyerek geçmek rekorunu kırmış olacağını iddia ediyor. Allah akıllar versin!...

BİR REKOR DAHA

Bir Macar, bugüne kadar kimsenin kırmağı düşünmediği bir rekor kırdı: Sıcak suya dayanmak rekoru.

Bu rekoru bu Macar, Yalova gibi bir sıcak su membaında kırdı.

Tam dört gün bir banyoya girdi ve halka kendini teşhir etti.

Beşinci günü adam tam mânasile haşlanmış bir istakoza dönmüş, kıpkırmızı olmuştu.

Nihayet işe zabıta el koydu, Macarı tutup hastaneye kaldırdılar.

BALIK VE İSTATİSTİK

Sabırlı istatistikçiler denizde 120,000 çeşid balık yaşadığını tesbit ettiler.

Bu istatistiğe göre bir morina balığı senede 9 milyon yumurta yumurtlarmış. Bu yumurta ancak 7 metre murabbı yer kaplarmış.

Tütün balığı kabuklu hayvanlarla beslenirmiş, tütün balığının karnında 60,000 tane kabuklu hayvan bulmak mümkünmüş...

Peki amma bu ne işe yarar?.. Paris-Soir gazetesine göre bir işe yarıyor: Yeryüzünde faydasız şeyler için zaman kaybeden insanlar bulunduğunu öğreniyoruz!...

DÖĞMELİ

Dünyanın en döğmeli adamı İngilizdir. Döğmeli ne demektir, biliyorsunuz değil mi? Hani vücutlarına kurşun tozu ile resimler yaptırırla.

Bu İngiliz evlenmek üzere idi, karısının da vücuduna döğme yaptırmasını istedi. Kadın razı oldu amma, on seferden sonra vazgeçti.

İngiliz de evlenmekten vazgeçti ve gazetelere ilân verdi, vücudunu tekmil döğdürecek başka bir kadın arıyor.

Bulacaktır, çünkü bu adam çok zengindir!.

PATRONLARA ÖĞÜT

Şu veya bu iş için memurlarınıza bir nutuk vermeniz icab ediyor. Nasıl konuşursunuz?

Bir kere bahsedeceğiniz mevzu kendinizi alâkadar edeceğinden, mademki kendi işinizdir, alâkadarsınız demektir. Canınız sıkılmış gibi bir çehre takınmayın, dinliyenlerin canını sıkmazsınız.

Nutkunuzu şu iki sistem dahilinde hazırlayın: Teknik meseleler için dakikada 90, diğer meseleler için dakikada 110 kelime söyliyen. Veya nutkunuzu, her biri üç dakika sürecek beş kısma ayırınız.

Konuşmağa başlarken âsabınıza hâkim olunuz ve derhal sadede geliniz. Mümkün olduğu kadar dinliyenlerinizin her birine ayrı ayrı hitab ediniz.

Eğer doğrudan doğruya birine hitab etmiyorsanız, yukarıya, memurlarınızın başları üstünden ötelere bakınız.

Çok el sallamayınız, sahte evza takınmayınız.

Elinizle veya parmaklarınızla masaya vurmayınız, kısa bir sessizlik kadar hüsnü tesir yapan hiç bir şey yoktur.

Sesiniz fazla dik çıkmasın, haykırmayınız, heceleri yutmayınız.

Son kelimeden sonra susunuz, tek bir kelime daha ilâve etmeyiniz.

ZAHAROFF

Zaharoff hayatta iken bile esrarengiz bir adamdı. Rivayet edildiğine göre Zaharoffun üç doğum yeri ve tarihi olduğu söyleniyor. Nerede doğdunu ve kaç yaşında olduğunu doğru bilen yok. Bir zamanlar Zaharoff bir hatıra defteri tutarmış, ve bu defterde bütün hatıratı yazılı imiş.

Fakat bundan bir kaç sene evvel Zaharoff bu defteri imha etmeyi düşünmüş. Paristeki evinde yakmaya kalkışmış. Fakat kâğıd o kadar çok alev çıkarmış ki ev tutuşmuş ve Zaharoff Paris itfaiyesini çağırmak mecburiyetinde kalmış. İtfaiye ancak yarım saatlik bir faaliyetten sonra yangını söndürebilmiş.

Bu da kendi gibi bir efsane...

25,000,000 OTOMOBİL

Amerikada bir istatistik yapılmış, kaç tane otomobil olduğu hesap edilmiş. Malûm ya, dolar diyarında otomobil bir lüks olmaktan çoktan çıkmıştır. Ahçıların, işçilerin bile hususî otomobilleri vardır.

Öyle aileler görülür ki annenin ayrı, babanın ayrı, kızların ve oğulların ayrı otomobilleri vardır.

Yapılan istatistikte Amerikada 25 milyon otomobil olduğu anlaşılmıştır. Yani dört kişiye bir otomobil düşmektedir. Amerikanın bütün nüfusunun otomobile binmesi mevzuubahs olduğu takdirde herkesin binmesi için mevcut otomobillerde yer olduğu ve ayni zamanda 10,000,000 kişi için de boş yer kaldığı hesap edilmiştir. Ameriklılar istedikleri takdirde bütün Kanada veya Meksika nüfusunu da otomobil seyranına davet edebilirler.

Havas ajansının hakikate uymıyan neşriyatı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

otoritesi bir vaka ihdas ederek memlekette tedhiş ve tazyik vesileleri yaratma yolunu bu defa da tutmuştur. Halk intihaba gayesi çok derin ulvî bir maksatla iştirâk etmemiştir. Türklerin intihaba iştirâk etmedikleri Mendubun organı olan ve başında Edvar Nun bulunan Elliva gazetesi ile ilân ve tasdik edildiği halde müteakiben her nedense halkı intihaba iştirâk etmiş şeklinde göstermeğe çalışan ve kanunen yapılmaması lâzım gelen mebus intihabını hile ile yapmak suretile halkın hakkı çiğnenmiştir. Bu vaziyetten heyecana düşen halk sükûnetini muhafaza ettiği halde bir vaka ihdas ederek Sancakta bir tedhiş ve tazyik rejimi kurmak hedefini istihsale çalışmaktan geri durmıyan resmî otoriteler şimdi izah edeceğim gibi pek feci ve gülünç vaziyetler yaratmaya da muvaffak olmuşlardır. Ramazan geceleri her tarafta olduğu gibi Antakyada da çocuklar şarkı okuyarak dolaşmakta oldukları bir sırada umumî cadde üzerinden geçerken Adalı Mehmedin evinin hizasına geldikleri vakit bu evin içinden çifte ile çocukların üzerine iki el silâh atılmış ve neticede biri yedi, diğeri de dokuz yaşında iki çocuk biri alnından diğeri de göğsünden saçmalarla yaralanmışlardır. Burada nazarı dikkati şu noktaya celbederim: Bu hadiseye maruz kalan çocukların yaşları 7 - 15 dir. Bu çocuklardan taarruz beklemek mantıksız bir şeydir. Yaralı çocuklar ve arkadaşları bağırarak kaçarken Antakya Belediye reisi Hacı Etemin evinden de bu çocukların üstüne tabanca ile ateş edilmiştir. Burada da bir çocuk ayağından yaralanmıştır. Bu silâh sesleri üzerine halk cadde üzerinde toplanmaya başladığı bir sırada mesalihi hassa zabiti yetişerek hükûmeti namına silâh atanların tecziye edileceklerine dair söz vermiş ve bu söz karşısında halk sükûnetle dağılmıştır.

Salı sabahı tesadüfen beş altı kişi beraberce işlerine giderken Kuseyri Mustafanın kardeşi Fuad ağa tarafından bunların üzerine tabanca ile iki el ateş edilmiştir. Halk silâh seslerinin geldiği cihete gitmeğe başlamış o sırada mesul bir memur tarafından «ne duruyorsunuz Kuseyri Mustafanın evinden halk üzerine ateş ediliyor?» diye bağırılmak suretile halk tahrik edilmiştir. Halk bu tahrikât üzerine zaten dünkü yaralanma hadisesile müheyyiç olduğundan Kuseyri Mustafanın evi istikametine doğru toplanmağa başlamıştır.

Bu sırada gene Kuseyrinin evinden otomatik tüfekle halkın üzerine ateş açılmış ve halk arasında bağrışmalar başlamıştır.

Otomatik tüfeğin hususî bir evde bulunmasının ve halk tarafından hiç bir teşebbüs yapılmadan ateş açılmasının ne demek olduğunun takdirini Ajan Havasa bırakırız.

Bu silâh sesleri üzerine milis ve jandarmalar yetişerek süngülerle halkı dağıtamğa teşebbüs etmişlerdir. Bu sırada mesalihi hassa zabitinin kumandasında kışladan üç zırhlı otomobil yetişmiş, ikisi halka karşı tertibat almış, biri de halkı çiğneyerek Kuseyri Mustafanın evine yanaşmış ve Kuseyri Mustafa bu zırhlı otomobilin içine alınmıştır. Müteakiben mesalihi hassa zabiti halkın dağılmalarını istemiştir.

Halk bu taleb karşısında «Adalet isteriz, verdiğiniz sözü yerine getiriniz. Çocuklarımızı öldüren hainleri, canileri kaçırmayınız» diye bağırmağa başlamış ise de mesalihi hassa zabitinin işareti ile zırhlı otomobiller evvelâ havaya ateş açmışlardır. Bu ateş karşısında halk açılıp dağılmağa başlamışken zırhlı otomobiller sebebsiz olarak halkın üzerine mitralyözle ateşe başlamışlardır. Bu ateşden tahminen elli kişi yaralı düşmüş, iki kişi ölmüştür. Bir kaç ta ağır yarlaı vardır.

Zırhlı otomobillerin halkı ateşle biçmeğe başladığı bir sırada Kuseyri Mustafanın bulunduğu zırhlı otomobil halkı çiğneyerek Halep istikametine geçmiştir. Bu sırada süvari müsallah kuvvetler yetişerek halkı kılıçla dağıtmağa ve hayvanlarla çiğnemeğe başlamışlardır. Bu sırada yaralı bir genç süvariler tarafından başı çiğnenerek öldürülmüştür. Bu şiddetli tazyık karşısında halk dağılmış ve o gün protesto makamında olmak üzere dükkânlar açılmamıştır. Bu vaka saat sekizde başlıyarak 11 de nihayet bulmuş ve o sırada kolonel Merson idareyi eline almıştır.

Hlkın ramazan olmasına rağmen beşten sonra evlerinden çıkmaları menedilmiştir ve hükûmet konağı milisler tarafından işgal edilmiştir. 2 ilkkânun çarşamba sabahı tahminen bir tabur kadar asker Halepten Antakyaya getirilmiştir.

Antakya sokaklarında her iki eve bir süngülü nöbetçi ikame edilmiş, gelip geçenlerin ve hâttâ kadınların bile üstleri aranmaya başlanmıştır. Köylüler şehire bırakılmamakta ve otomobillerin şehir haricine çıkmaları menolunmaktadır.

Bu mektubu yazdığım iki kânunuevvel akşamında Antakyada hayat mefluç bir halde idi.

Antakyadan iki kânunuevvel tarihli ve müteaddid imzaları ihtiva eden aldığımız bir mektubu aynen neşrediyoruz:

«Mendup ve mahalli otorite intihap esnasında Türk, alevî, çerkes ve ortodoksların taşnaktan gayrı bir kısım ermenilerin intihaba iştirak etmemek suretile gösterdikleri vahdetin manası ve ulvî gayesi hakkında efkârı umumiyeyi tereddüde sevketmek için bir takım beyannamelerle bu hareketin alelâde bir intihap meselesi olduğunu ileri sürmeğe çalışamktadırlar. Hakikat tamamile bunun aksinedir. Halk namzetler üzerine değil, prensip ve mukaddes gaye üzerine birleşmiş ve intihaba iştiak etmemiştir. İştirak etmemenin manası falan veya falanın namzetliğini kabul ettirmek için değil, Sancağın Suriye ile hiç bir alâkası olmadığını ve başlı başına İstiklâl istediğini cihan efkârı umumiyesine bir kerre daha anltmaktadır.

Sancağın hakikî ve yüzde doksan evladlarının bu düşüncesinin muhterem gazetenizle bütün dünyaya bir kerre daha ilânını isteriz.

SİYASÎ İCMAL

Blum kabinesi

Fransada Blum kabinesi son intihabatta ekseriyet kazanan sol partiler ittifakı halk cephesinin dahili politikada her zaman müzaheretini temin ettiği halde dış politikada bu cephenin üç uzvünden biri olan komünistlerin her zaman itiraz ve muhalefetine maruz kalmaktadır. Bu zıddiyet Fransa parlâmentosundaki son münakaşalarda dahi epice görüldü.

İspanyol hükûmetine Fransanın verdiği devletlerin silâh ve mühimmat vermesini meneden bitaraflık anlaşmasının kaldırılmasında ayak direyen komünist partisine karşı hariciye nazırı M. Delbos Fransanın bitaraflık politikasında devam edeceğini ve hattâ bundan sonra İspanyaya gönüllülerin dahi gönderilmesi menedilmek suretile bitaraflığın genişletileceğini haber vermiştir. Şimdiye kadar İspanyol hükûmetine hariçteki komünistlerin açık olarak gösterdikleri en büyük yardım, çoğu askerlik yapmış ve ihtisas sahibi olmuş gönüllülerin gönderilmesi olduğuna nazaran Blum kabinesinin bu yardımı dahi menetmeğe karar vermesi Fransadaki komünist partisine karşı ağır bir darbe olacaktır.

Çünkü bu işde kabine bütün Fransa efkârı umumiyesini kendi arkasında görmektedir. Parlâmentodaki sağ partiler kabinenin İspanya meselesindeki politikasını hararetle tasvip etmişler ve icabında sağ partilerin kabineye komünistlerin yerine müzahir olabileceğini anlatmışlardır.

Antakya meselesi cemiyeti Akvamda 10 kânunusanide görüşülecek

Ankara 6 (Telefon) — Hükûmetimiz tarafından, Fransaya verildiğini bildirdiğim son cevabî notalarda, İskenderun ve Antakyadaki Türk ehalisine yapılmakta olan tazyikler üzerinde bilhassa durulmuş ve bu hususta Fransa hükûmetinin ehemmiyetle nazarı dikkati celbedilmiştir.

Bütün siyasî mahafil ile temasta bulunan bir zatın bana söylediğine göre İskenderun ve Antakya meselesi fevkalâde bir vaziyet hâdis olmadığı takdirde cemiyeti akvamın 10 kânunusanide vaki olacak toplantısında görüşülecektir.

Ingiliz kanunu esasîsi

Buhran ve istişareler elân devam ediyor

Londra 6 (A.A.) — Kanterbury baş peskoposu öğleden sonra M. Baldwini ziyaret etmiştir. Baş peskopos baş bakanlığa geldiği zaman halk kendisni «kral Edvardı istiyoruz» nidasile karşılamıştır.

İSTİŞARELER DEVAM EDİYOR

Londra 6 (A.A.) — İstişare dün gece geç vakta kadar devam etmiştir. Şimal İrlandası başbakanı Carignavon M. Baldwin ile yaptığı görüşmeden sonra demiştir ki:

«Hiç bir şey söyliyemem. Fakat Baldwine itimat ediniz.»

Sir John Simon akşam M. Baldwin ile tekrar görüşmüştür. Buhranın yarın halledileceği sanılmaktadır.

M ÇURÇİLİN BEYANATI

Londra 6 (A.A.) — M. Vinston Çurçil, bugünkü buhranda sabır ve müsamaha lehinde yaptığı bir beyanatta ezcümle demiştir ki:

«Kral ile parlemento arasında bir anlaşmazlık mevcut değildir. Parlemento ile hiç bir suretle istişare edilmemiştir. Ortadaki mesele şudur: Kral, iktidar mevkiindeki kabinenin fikri üzerine istifa etmeli midir etmemeli midir? Parlementer rejiminde böyle bir fikir, bir krala karşı hiç bir zaman ileri sürülmemiştir. Kral, arzu izhar etmiştir. İngiliz kanunuesasîsinde böyle bir farazî esas üzerine kralın saltanattan vazgeçmek ve memleketten çekilmek gibi fevkalâde fedakârlığı istilzam ettirecek hiç bir kayıt mevcut değildir. Hiç bir nazır krala istifa tavsiye etmek selâhiyetini haiz değildir. Kabine, hiç olmazsa parlamentonun muvafakatini evvelden istihsal etmeden böyle bir mesele hakkında hüküm vermek hakkına hiç bir suretle malik değildir. Bugünkü vaziyet içinde derhal istifa, kanunuesasî vaiyetine çok mühim zarar verebilecek ve bizzat esas teşkilât için muzur olabilecektir. Eğer ima edildiği gibi, kral nazırlarına onların teklife mütemayil olmadıkları bir kanunî tedbir teklif etmişse, nazırların cevabı bir ret cevabı olacaktır. Kral bu hususta nazırların istediği şekli kabul etmedikleri takdirde ise, nazırlar istifada serbest bulunmaktadırlar, fakat muhalefet liderinin icabında bir kabine teşkil etmiyeceği hakkında teminat istiyerek kral üzerinde bir tazyik yapmak hakkına malik değillerdir. Bu noktada da, meselenin diğer cephesinde olduğu gibi, zaman ve sabır lâzımdır.»

BİR İŞÇİ MEBUSUNUN BEYANATI

Londra 6 (A.A.) — İşçi mebuslardan Stafford Cripps, Stokentrent'de yaptığı beyanatta:

İngilterede monarşiye devam edeceğimizi kabul ederek, kralı izdivaç için yaptığı intihaptan dolayı istifaya mecbur etmek için şahsen katî hiç bir sebeb görememekteyin.» demiştir.

MADAM SİMPSON FRANSADA

Paris 6 (A.A.) — Madam Simpson bu gece Kan şehrine hareket etmiştir.

Londra 6 (A.A.) — Gravin, Sunday Observer gazetesine, evlenme ile saltanattan birinin seçilmesi lüzumunun her türlü mutavassıt tarzı hal meselesini muhal kılmakta olduğunu bildirerek:

Kralın kararı her ne şekilde olursa olsun, derin bir heyecan ve ebedî bir hürmetle karşılanacaktır» diyor.

Sundey Taymis gazetesi de kabinenin bütün partilerin kahir bir müzaharetine mazhar olduğunu yazıyor.

PAZARTESİ KONUŞMALARI

İlim, münevver ve halk

İlim, her şeyden önce ve her şeyin sonunda hayat içindir. Türlü görüş farkları ve bunun doğurduğu doktrinler ne olursa olsun hepsi nazarî kalır ve ilim, hayat için olmaktan çıkamaz. Zaten beşer verimleri ya fikir veya fiil halinde görülmüyor mu? Uz gören gözler için fikir dahi bir fiil değil midir? Düşünmekten büyük iş olur mu? Bütün işler ve her türlü faaliyetlerin anası fikir olmamış mıdır? İnsan kafasında doğmayan bir mahrek maddî âlemde, beşerî bir eser olarak var olabilir mi?.

Şu halde düşünmenin sistemli inzibatlı ve metodlu şekli olan ilim, beşer zekâsının hareket ve işleri de doğuran bir kaynağı oluyor demektir. Bu bakımdan vaziyetimizi açık ve doğru olarak bilmemiz lâzımdır. Eski devirlere gitmiyorum, çünkü bugüne en çok tesir eden yakın zamanları tanımakla bugünün eksiklerine daha kuvvetli çareler bulabileceğimize kaniim. Esasen müsbet ilim de, medenî dünyada ancak son iki asır içinde en özlü hamlelerini yapmış bulunuyor.

Son asır içinde ne memleketin, ne insanlığın büyük bir muammasını çözen veya başlıca derdlerinden birine şifa bulan, milletlerarası kıymette bir âlimimiz yetişmiş değildir. Tanzimattan beri garp ilmine kayıtsız kalmış sayılamayız. Ora irfan ocaklarına türlü devirlerde birçok münevverler gönderilmiştir. Onlar da okumuşlar, diplomalar almışlar, yurda dönmüşlerdir. Fakat söylediğim şekilde ve değerde büyük bir eser veren ve isim yapan kimse henüz çıkmamıştır.

Acaba niçin?.

Bu soruya cevap vermek için, bilhassa müsbet ilimler sahasında, Lavoisier, Pastur, Newton, Helmholtz, Edison, Marconi gibi adamlarımızın yetişmemiş olduğuna kafamızı yatırmak lâzımdır. Kültür ilimlerinde ayrı görüşler ve bilhassa millî mülâhazalar daha çok hâkim olduğu cihetle bunu bırakıp sadece fizik, kimya, matematik, tabiî ilimler gibi bilgi şubelerinde israr ediyorum. Bu vadide büyük ilim adamlarımız olsaydı bütün dünyaca tanınmamalarına, isimlerinin duyulmamasına imkân olamazdı.

Böyle olduğuna göre bizde henüz yetişmemiş olan bu cins insanların başka yerlerde neden yetiştiklerini düşünmek, en faydalı bir arama yolu olacaktır. Büyük ilim adamlarını doğuran sebepler, çoktur; basit değildir. Fakat ben bu konuşmamda bunlardan biri üzerinde duracağım. O da ilimde halkçılıktır. İlk bakışta ilim ile halkçılık ve ilim adamı ile halk kütlesi arasında bir münasebet olduğu göze çarpmazsa da mesele derinleştirilince bu bağ, büyük bir sarahatle görülür. Yalnız millî hayata taallûk eden davalarda değil, en mücerred ilim mevzularında da esaslı istikametler yaratacak dehâların en sarsılmaz dayangaçları halk dediğimiz büyük kütlelerdir. O zekâlara yeni şeyler bulmak hamlesini veren kuvvet, ferdî tecessüslerden daha ziyade, içinde bulundukları cemiyete ve onun genişleyen hududu içerisine yayılan insanlığa karşı duydukları bağlardır.

Şunu bilmelidir ki, ilmin aradığı hakikat, gökle yer arasında, boşlukta duran bir varlık değildir. Tabiat hâdiselerinin hangi sebeplerle akıp gittiğini aramaya sevkeden duyuş, bir heves, bir eğlence ve bir süs olamaz. Âlim, sıfatını taşıyan insanın zekâsını bir arayıcı fişeği gibi her yöne koşturan, reel ve hayatî bir ihtiyaçtır. Bu reel ve hayatî ihtiyaç, ilim adamına nereden gelebilir? Bu sadece ferdî kaynaklardan gelemez. Esasen ferd dediğimiz şey, bir terkiptir. Ferd, uzviyetinde neslinin mirasını taşıyan, ruhunda insan kütlelerinin bin bir tecrübesinin özünü saklayan ve içine doğduğu cemiyetin, hattâ ana karnında iken sayısız tesirlerile yoğurula yoğurula şekil alan bir varlıktır. Onun için düşünme, duyma ve araştırmalarında -bilerek, bilmiyerek- içinde yaşadığı cemiyetin havası hissolunur.

Münevverler de, bir ferd olarak, cemiyetin bu türlü tesirleri altındadırlar. Görüşü, ince noktalara zekâsını nüfuz ettirişi daha kuvvetli ve maharetli olan münevver, kendisinden pek çok tesirler aldığı büyük kütleye, millete ve halka varlığını ne kadar bağlı tutarsa şahsiyetinin verimi o kadar artmış olur. Ya doğrudan doğruya halkı tanıyarak ve severek, ya ondan uzak kaldığı halde onun yaşamasını ve mesud olmasını düşünerek çalışan bir münevver, muvaffakıyetin ilk sırlarından birine ermiş olur.

Bizde elit zümreye mensup olanlar, henüz, içinde bulundukları cemiyetin kıvamlı unsuru olan büyük kütle ile, halkla vasıtasız temasa girmiş sayılamazlar. Müstesnalarını burada tebcil etmeği bir vazife bildiğim münevver gençlerimiz, henüz yurd içlerine gitmek, büyük şehirlerden uzaklaşmak için memleketin büyük ihtiyacına uygun bir atılma göstermiyorlar. İdare başlarında bulunmuş olanlar, şehirlerde kalmak isteyenlerin çok mahir müracaatlarile çalışma zamanlarının mühim bir kısmını doldururlar.

Halbuki münevverlerimiz, hayatın her sahasında halkın kendisile karşı karşıya geldikleri zaman kendini hallettirmek için asırlardanberi çırpınan birçok meselelerin, beni kurtar diye bir doktorun üstüne atılan hastalar gibi bilgilerinin ayaklarına kapandığını göreceklerdir. Daha düne kadar kitap sahifeleri içinde hapsedilmiş olan Türk münevverinin zekâsı, hayatın yaratıcı ışıklarına yeni yeni çıkmış bulunuyor. Biz herşeyde olduğu gibi ilimde de nasyonalizmi âlimin, içinde bulunduğu kütlenin ihtiyaçlarını tanıması ve bunların tatmin edilemiyişinin acısını duyarak masasının başında, lâboratuarında ve kürsüsünde yaratıcı bir arama faaliyetile yüksek hakikatlere varması şeklinde anlıyoruz.

Yarınki muharebelerin ileri bir teknik savaşı olacağını ve bu savaşlarda hücuma uğramış bulunan yurddaşların çekeceği iztırapları yakından duymaksızın herhangi bir Türk kimyagerinin yeni bir gaz maskesi bulabileceğine inanır mısınız? Bir kızıl salgını geldiği vakitte köy kenarlarında civil yavul oynayan çocuklarımız semavî bir âfete uğramış gibi ölüşlerini bağrında millî bir elem olarak duymayan bir doktorumuzun bu derde, mevcudundan daha müessir bir deva bulabileceğine ihtimal verebilir misiniz?.

Şimdiye kadar bizde ilim, hep büyük vatanperverlerin sevkile harekete gelmiştir. Yazık ki, o, kendiliğinden mühim denecek bir şey yapamamıştır. Çünkü büyük siyasî hareketlere baş olanlar, kuvvetlerini millete olan bağlarından almışlardır. Demek istemiyorum ki, ilim adamlarımız arasında vatanperver olanlar yoktur; bu söz, hakikate karşı işlenmiş bir günah olur. Fakat vatanseverliklerini ilimlerinin hududu içinde, başka bir sahaya kaçmadan, enternasyonal kıymette bir eser yaratarak göstermiş ilim adamlarımız henüz yetişmiş sayılabilir mi?.

Hasan Âli YÜCEL

Kır kuşusu

Halkevi atletleri kazandılar

İstanbul atletizm ajanlığının tertip ettiği kır koşularından birincisi dün Şişli - Tuğla harmanları yolunda yapıldı.

Koşuya yalnız Halkevi ve Galatasaray atletleri iştirak ettiler. En kuvvetli atleti Rıza Maksud İstanbulda bulunmadığı için Güncş klübü koşuya müsabaka harici girdi. Güneş klübünden Recep birinci oldu. Fakat müsabaka harici girdiğinden koşunun resmî birinciliğini, Halkevinden İbrahim 14,43 dakikada kazandı. Yirmi bir atletin girdiği bu koşuda dokuzunculuğa kadar derece alan Halkevine mensup atletlerin isimlerini sırasile yazıyoruz:

1 — İbrahim, 2 - Garbis; 3 - Artin; 4 - Zekeriya; 5 - Hakkı; 6 - İsak; 7 - Kaya; 8 - Nuri; 9 - Şoef.

Takım itibarile birinciliği altı puvanla Halkevi, ikinciliği 20 puvanla Halkevi B takımı, üçüncülüğü 33 puvanla gene Halkevinin başka bir takımı aldılar.

Konyaya iyi su getiriliyor

Konya — Şehre getirilecek olan Dutlu menba suyunun boruları peyderpey Mersinden trenle gelmekte, bir yandan da hafriyata devam edilmektedir. Mevsim müsait giderse Dutlu suyu bu ilkbaharda şehrimize getirilmiş olacaktır. Dutlu memba suyu geldiği gün Konyada bayram yapılacaktır.

Tuz kanunu lâyihasının esasları

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

İdare yaptığı tetkiklerde, bilhassa tüccarların tuzla ve ambarlardan mal alıp diledikleri yerlerde satabilmeleri serbestisi mevcud oldukça bu şeklin kabulü doğru olamıyacağı neticesine vararak lâyihaya böyle bir kaide koymamıştır. Yalnız bazı mıntakalarda görülecek lüzum ve zarurete göre ucuz tuz satılabilmek için tuzla ve ambarların fiatlerini eksiltmek ve arttırmak hususunda kendisine selâhiyet verilmesini istemiştir.

TUZ FİATLERİ VE SATIŞLARI

Lâyihaya göre tuzlalarda tuzun kilosu üç kuruştur. Tuzların müşteri vesaitinin yanaşabileceği yerlere kadar taşınması icebeden tuzlalarda bu husus için ihtiyar olunacak masraflar tuzla fiatine ilâve edilecek ve fiatler her malî sene başında inhisarlar idaresince tesbit ve ilân olunacaktır. Sofra ve mutfak tuzlarının satış fiatleri ayrıca tesbit edilecektir.

Balık, peynir ve saire gibi gıda maddelerine lâzım olan tuzlarla tabaklıkta ve henüz memleketimizde teessüs etmemiş olan kimyevî sanayide kullanılacak tuzlar için prim ve ucuz fiat esasları kabul edilmiştir. Verilecek prim, bir kilo tuzun tuzla maliyet fiatinin yarısını aşmıyacak mıktarda olacaktır.

İnhisarlar idaresi kaçakçılığa mani olmak için lüzum görülecek tuzla ve ambarlarda satılacak tuzların fiatini indirebileceği gibi ecnebi memleketlere yapılacak satışlarda ticarî icaplara göre hareket edebilecektir.

VERESİYE TUZ

Lâyihada tuz satışının peşin olması esas olarak kabul edilmiştir. Ancak teminatı devletçe kabul edilmiş olan bankalardan birinin teminat mektubuna mukabil 50 tondan aşağı ve 1500 tondan yukarı olmamak üzere veresiye de tuz satılabilecektir. Veresiye satılacak tuzların bedelini tediye için âzamî altı ay müddet kabul edilmiştir. Bu gibi satışlar için % beşi geçmemek üzere bir faiz alınacaktır.

Ecnebi memleketlere ihraç için veresiye verilecek tuzların mıktarı ayrıca tesbit olunacaktır.

İzmir civarına kar yağdı

İzmir 6 (Akşam) — İzmir civarına kar yağmaktadır. Bozdağ ve Yamanlar dağı ile Kemalpaşa dağları kar altındadır.

Havalar birdebire soğumuştur. İzmirde arasıra şiddetli rüzgâr ortalığı kasıp kavurmaktadır. Birinci Kordondaki gümrük idaresinin barakası, fırtına yüzünden devrilmiş ve Kordonun ortasına kadar gelmiştir.

Blum az kaldı istifa ediyordu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Komünist fırkasının dün kabineye itimat beyan edildiği zaman müstenkif davranmaları, gazetelerin nazarı dikkatini celbediyor.

Populaire gazetesi bu hususta diyor ki: «Komünistler tarafından okunan beyannamede mevcut tecavüzkâr tabirler, halk cephesine mensup mebuslarda ve sosyalistler arasında büyük bir infial uyandırmıştır. Bu vaziyet, vehameti gizlenemiyecek olan bir gerginlik doğurmuştur.

M. Blum tarafından matbuata tebliğ edilen mektup, vaziyeti tavzih etmekte, amele efkârı umumiyesini teyakkuza davet etmekte ve komünistleri mesuliyetlerile karşı karşıya bırakmaktadır.»

Oeuvre gazetesi diyor ki: «Hükûmetin bir aralık derhal istifası düşünülmüştü. Fakat harici ve dahili sebepler yüzünden bu ihtimal bertaraf edilmiştir. Fakat bundan sonra vahim bir ekseriyet meselesi ortaya çıktığı aşikârdır. Vakıa M. Blumun elinde büyük bir ekseriyet vardır. Fakat kendisi bunu istemiyor. O istiyor ki, halk cephesine mensup bütün gruplara dayansın. Eğer komünistler ayrılırlarsa o da çekilecektir. Söz, şimdi komünistlerindir.»

Petit Journal gazetesi de şu mütalâayı yürütüyor:

M. Duclos, söylemiş olduğu nutukta komünist grupunun hükûmet aleyhinde rey vermesinin sebebi halkçılar cephesinin mukadderatı ile oynamamak ve başlanılmış olan her nevi ıslahatı durdurmamak olduğunu tasrih etmiştir. Binaenaleyh İspanya işlerinde bitaraflık meselesi haricinde, sol cenahın üç büyük grupu arasına nifak sokacak hiç bir şey yoktur denebilir

Bir ittihadın, ne kadar mükemmel olursa olsun, arasıra bazı bulutlarla kararmamasına imkân var mıdır? Bu son ihtilâfın avakibi olmıyacağı söylenebilir.

Bir suikasd

Brükselde Reks fırkası şefine kurşun sıkılmış

Brüksel 6 (A.A.) — Reks faşist teşkilâtı istihbarat bültenine göre, Rekisist şef Degrelle bir suikast yapılmıştır.

Haldeki metingden çıkıp otomobiline binerken M. Degrelle doğru bil kurşun atılmış ve kurşun otomobilin içine, ön tarafa saplanmıştır.

Bu mesele hakkında resmî hiç bir teyit mevcud değildir.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 45

Bu ilk haberlerden sonra her salonda, her cemiyette daima en taze havadisi vermek iddiasında bulunanların gevezelikleri başlamıştır.

Ailenin en yakın ve samimî dostları bir şey bilmiyorlar.

Fakat uzaktakiler fırsat buldukça onları aydınlatıyor, nereden çıktığı, niçin çıktığı belli olmayan havadisler veriyorlardı.

İlk defa Nermin hanımın ziyafet gecesi kocasını davetlilerden bir hanıma şüpheli bir vaziyette yakalayıp hakaret ettiği söylendi. Rivayete göre Nermin hanımın bu hakareti karşısında Ahmed Melih kendini müdafaa için ağır sözler söylemiş ve bunun neticesinde Nermin hanım apartımanı bırakıp çıkmıştır.

Bunu anlatanlar şunu da ilâve ediyorlardı:

— Ahmed Melih bey iki büyük dairesinde oturdukları «Radyompalas» apartımanını Nermin hanımın üzerine çevirdiği için bu vaziyet karşısında ne yapacağını bilmiyormuş.

Dedikodular henüz sıcağını kaybetmeden büsbütün aksi bir haber yayıldı. Şimdi her salonda şöyle bir havadis dolaşıyordu:

— Nermin hanım iki yıldanberi bir genci seviyormuş. Fakat çok zengin olan kocasını aşkına feda edemiyormuş. (Radyompalas) ın senedleri üzerine çevrilince artık mesele kalmamış. Ayrılma muamelesi olur olmaz sevdiği gençle evlenecekmiş.

Bu ikinci dedikodu daha cazip, daha heyecanlı olduğu için epey sürdü. Nermin hanımın o mesud sevgilisini keşfetmek için uzun uzun tahminler yapıldı. Hattâ bunu kendine iş edinip Kadıköy, Feneryolu taraflarında eş, dost kapısı çalanlar bile oldu.

Nermin hanımın aile dostları bu gittikçe kabaran, genişleyen dedikodulara nihayet vermek için onunla temas etmek istediler. Fakat o kimseyi kabul etmiyordu.

Feneryolundaki köşke gidenlere hanımefendinin rahatsız olduğu, misafir kabul etmediği söyleniyordu.

Nermin hanım hakikaten rahatsızdı.

Hattâ ilk duruşmada mahkemeye gelmek için İstanbula indiği gün de rahatsızdı.

Apartımandan ayrıldığı sabahtanberi baş ağrısından, sinir bozukluğundan kurtulamıyordu.

Tanınmış asabiye mütehassısı doktor Mehmed Şükrü iki defa köşke gidip kendisini muayene etti.

Ailenin hem dostu hem doktoru olduğu için vaziyeti daha geniş sahada mütalea eden doktor Şükrü bütün psychopatrologie bahislerini, Freud, Keyserling ve sairenin psychanalyse, théorie sexwelle ve Traité de sexologie'lerini alt üst ederek hastasını tedkik etti.

Nermin hanımefendi avukat Şevket Fazılı olduğu gibi doktor Mehmed Şükrüyü de ikna edecek cevap vermiyordu.

Fakat doktor, avukat gibi vaziyeti sadece hukuk cephesinden görmüyordu.

Henüz genç denecek yaşta bir kadın on sekiz yıllık aile hayatına nihayet veriyordu. Bunun vaka halinde maddî bir sebebi olmadığı takdirde muhakkak ruhî bir hareket noktası olacaktı.

Nermin hanım gerçi bir erkeğin varlığına ihtiyacı olmayan bir kadındı. Zengindi, sonra düşünebilen bir kadındı. Evlilik hayatı pek muntazam geçmişti. Bugün kapalı ve ilk hamlede gülünç gibi görünen şikâyetini avukat kafasile değil kadın ruhunu ve kadının cinsî temayüllerini muayyen metodlarla takip eden bir mütehassıs doktor kafasile mütalea etmek lâzımdı..

Doktor Mehmed Şükrü işte bu noktada duruyordu.

Baş ağrıları, iştihasızlık, sinir nöbetleri bunlar gelip geçici şeyler olabilirdi. Fakat bünyesinde organigue bir hastalık olmayan içtimaî vaziyetinde maddî iztırap görülmeyen bir kadının böyle birdenbire hayatının şeklini değiştirmesi için daha ruhî sebepler aramak lâzımdı.

İşte doktor Mehmed Şükrüyü düşündüren bunlardı.

Muhakkak ki, hayatının en hareketli, uzviyetinin en verimli devrelerini içtimaî ve ahlâkî kayıdlar altında, kış mevsimini uyuşuk geçiren bir kertenkele donukluğu içinde yaşayan bu kadının şuurunda ve tahteşşuurunda gizli veya belli bir takım kımıldanışlar, duyuşlar, sezişler vardı. Evlilik hayatı pek uzun sürdüğü halde uzviyetindeki alâstikiyeti, teharrüş kabiliyeti gevşeyen bu kadını isyan ettiren, muhakemesini mağlûp eden bir hareket noktası olacaktı.

İyi terbiye görmüş, eski bir aile içinde yetişen, evlilik hayatında evinin kadını olarak kalmış, kocasının çapkınlıklarına karşı mağrur başını eğmemek için sükût etmeyi bilmiş bir kadının ruhunda elbet yaşamak imkânı bulmamış, fakat büsbütün ölmemiş bir takım arzular olması lâzımdı.

Fakat bu gururu hislerini yenen bu kadın yalnız ruhî buhranlar geçirmiyordu. Bu ruhî elemlerin maddî izleri de görülmeğe başlamıştı.

On sekiz yıllık haytına bir anda nihayet vermek isteyişi bu için için kaynayan volkanın ilk infilâkı idi. Şimdi duyduğu baş ağrıları, asabî rahatsızlıklar da onun tebiî neticesi idi.

Doktor Mehmed Şükrü hastasını bütün psychologie ve psychologie sexuelle noktasından derinden derine mütalea ettikten sonra ona ilk tedavi olarak şunu söyledi:

— Seyahat edeceksiniz!.

Bu fikir Nermin hanımefendiye o kadar hoş geldi ki, ne zamandanberi gülmek için zorladığı dudakları lâtif bir gül yaprağı gibi titredi. Bir çocuk sevinci ile ellerini açarak:

— Ne iyi!.

Diye haykırdı.

Ve doktorun daha fazla izahat vermesini beklemeden hemen bir program çizmeğe hazırlandı.

(Arkası var)

Köpeklere, körlere rehberlik etmek canileri yakalamak usulü öğretiliyor

Bugün Amerikada 10,000 kör hiç bir kazaya uğramadan köpeklerin rehberliğile sokaklarda serbesçe dolaşıyor

Avrupada ve Amerikada ökpekleri terbiye etmek ilmi inkişaf etmektedir. Amerikada ve garbî Avrupada birçok yerlerde köpek artık bir süs, bir lüks olmaktan çıkmış insana faydalı ve yararlı bir mahlûk olmuştur. Bu sözler ile köpeğin bir ev bekçisi veya koyun çobanı olarak kullanıldığını kasdetmek istemiyoruz. Köpek mürebbiyeleri talebelerine bunlardan çok daha üstün vazifeler gördürmeğe muvaffak olmaktadırlar. Meselâ Amerikada köpekler körlere rehberlik etmekte kullanılmaktadır.

Bugün Amerikada köpekler sayesinde hiç kimseye engel olmadan ve yolda düşmeden ve bir kazaya uğramadan dolaşabilen 10,000 kör olduğu tahmin edilmektedir. Bir köpeği köre rehberliğe alıştırmak için yapılan masraf 1000 lirayı buluyor. Fakat köpeği alan kör bu masrafın ancak beşte birini vermeye mecbur tutulmaktadır. Yalnız köpeği alan kör dilenciliğe başladığı takdirde köpeği elinden alınmaktadır.

Terbiye edilen köpeğin boynuna baston gibi uzun bir değnek takılmaktadır. Kör, köpeği bu bastonun ucundan tutar. Bu suretle vaziyetten kör haberdar olur.

Köpek yolda sahibine mâni olacak bir direk bir ip olduğu takdirde yoldan geçmiyerek etraftan dolaşır, ip veya direk kendi boyundan çok yüksek olduğu halde bile... Köpeği buna alıştırmak pek güç değildir.

Evvelâ direk veya ip köpeğin kendi boyunda asılır. Köpek geçemediği ve üstünden atlamasına veya altından geçmesine mâni olduğu için etraftan dolaşıyor. İp gittikçe yükseğe kaldırılıyor, fakat bu sıralarda köpek altından geçmiyerek etraftan dolaşıyor. Bu suretle yedeğine aldığı körü tehlikeye maruz bırakmıyor.

Gene kaldırıma veya yoldan yüksek bir mevkie gelindiği vakit köpeğe bir ayağının kaldırımın üzerine koyarak durması öğretiliyor. Tabiî köpeğin boynundaki bastonda yükseye kaldığından kör yolda bir yükseklik olduğunu anlıyor, adımını ona göre atıyor ve düşmekten kurtuluyor.

Almanyada ise köpekten başka türlü istifade edilmektedir. Almanlar köpeklere polislik etmeyi öğretiyorlar. Köpeklerin eskiden beri iz takibinde mahir oldukları malûmdur. Eve giren hırsıza terbiyeli polis köpeklerinin saldırıp yakaladıkları çok tesadüf edilen vakalardandır. Fakat matlûp olan bu değildir. Matlûp olan köpeğin takip ettiği caniyi yakalarken boğazlaması değildir. Caniyi yakaladığı zaman öldüren polis köpeği beş para etmez. Köpek bu işi caniyi yaralamadan yapması için hususî terbiyeye tâbi tutuluyor.

Köpeğin yakalayacağı adama büyük kollu bir caket giydirilmekte ve köpeğe bu kolu yakalaması öğretilmektedir. Caniye yaklaşırken köpek sessizce havlamadan yaklaşır ve caniyi onun mevcudiyetinden haberdar etmeksizin usulcacık yakalar.





Solda bir köre rehberlik eden köpek, sağda köpeğe bir maniin etrafından nasıl geçileceği öğretiliyor



Polis köpeği mefruz caniye saldırıyor

Romanya - Avusturya iktisadî müzakereleri kesildi

Viyana 6 (A.A.) — Bir kaç hafta evvel Avusturya ile Romanya arasında burada başlıyan ekonomik görüşmeler dün inkıtaa uğramıştır. Bazı noktai nazar itilâfları baş gösterdiği haber verilmektedir.

Romanya mümessilleri hükûmetleri ile temas etmek üzere Bükreşe hareket etmişlerdir.

Gazeteciler kralı Amerikalı Hörst

Eski eserlere çok meraklıdır

Amerikanın gazeteciler kralı Vilyam Hörst sanat eserlerine çok meraklıdır. Evinde çok güzel bir koleksiyon vardır. Antikacılar sergisinde teşhir edilen bazı sanat eserlerini görmek için Nevyorktan kalkıp Londraya gelmiştir. Hörstün bir çok gazate mecmua, arazı, arsa sinema ve radyo kumpanyalarına yatırılmış olan servetinin 40,000,000 dolara baliğ olduğu tahmin edilmektedir. Ayrıca elinde bulunan sanat eserlerine 4,000,000 dolar bir kıymet verilmektedir. Bütün bu servetine rağmen M. Hörstün hususî âdetleri gayet basittir. Hemen hemen içki içmez, Amerikada gazetecilik âleminde adetâ diktatördür.

Mister Hörstün son aldığı eski eser Amy Rosbartın karyolasıdır.

Amy Rosbart İngiliz imparatorluğunu kuran kraliçe Elizabetin sadakatsız sevgilisi Örl of Lesterin karısıdır. Bu kadının Elizabet tarafından öldürüldüğü zannedilmektedir. Hörst antikacılar sergisinden alacağını aldıktan sonra şimalî İngilteredeki şatosuna gidecektir. Hörst 74 yaşına rağmen her gün denize girer ve yüzer.

Kaliforniadaki büyük harasında bir hayvanat bahçesi bulundurur. Bir çok aslan, kaplanları ve develeri vardır. Tabiî Amerikaya gittiği zaman arkasında bir çok hususî detektif gezdirdiğini ilâveye lüzum yoktur. Halbuki İngiltereye gelince kollarını sallaya sallaya serbest gezer. Gangsterlerden Avrupada korkusu yoktur.

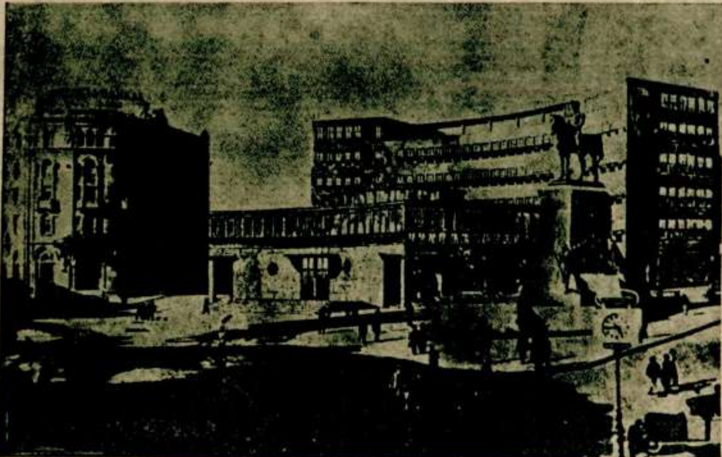
Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Osmanbeyde Şark Merkez, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Beyoğlu: Tünelde Matkoviç, Yüksekkaldırımda Venikopulo, Galata: Topçular caddesinde Merkez, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Beşir Kemal, Heybeliada: Tomadis, Büyükada: Merkez, Fatih: İsmail Hakkı, Karagümrük: Ali Kemal, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy: Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş:

Recep, Kadıköy: Söğüdlüçeşmede Hulûsi Osman, İskele caddesinde Saadet, Üsküdar: İmrahor, Fener: Balatta Hüsameddin, Beyazıd: Asadoryan, Küçükpazar: Necati, Samatya: Koca Mustafapaşada Ridvan, Alemdar: Çemberlitaşta Sırrı Rasim, Şehremini: Topkapıda Nâzım.

Sümerbank merkez binası inşaatı



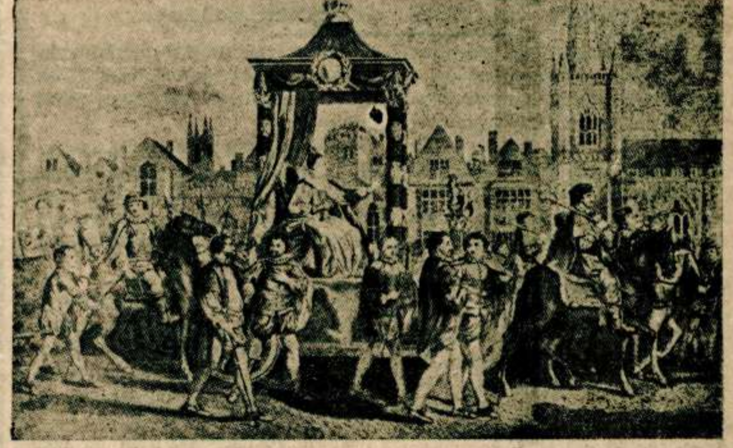
Ankara 3 (Hususî) — Cumhuriyet meydanında eski Taşhanın yerinde yapılmakta olan yeni Sümer Bank merkez binasının inşaatı ilerlemektedir. Temel kısmı inşaatı tamamen bitmiş ve binanın dış kısımlarına başlanmıştır. Binanın küşat resmi önümüzdeki Cumhuriyet bayramında yapılacaktır. Yukarıdaki resimde inşaat bittikten sonra bankanın ve Cumhuriyet meydanının alacağı şekil görünmektedir.

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan„

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 45

İlk İngiliz elçisinin İstanbula gelişi üçüncü Mehmedin sünnet düğününden az sonradır



Kraliçe Elizabetin alay merasimi

Sağlığında korkularından ağız açamıyanlar, ölümünden sonra içlerini döktüler. Vefatına onlar da tarih yazdılar:

Vâsılı berzah Sinan paşayi hod re'yü anid
Sali ömrü zulmile yetmişti doksan yaşına
Nasbı nefs itmişti kesri ırzına her bikesin
Kasd iderdi bir fakirin etmeğine âşına
Kalbi saktinde yoğiydi hiç terahhümden eser
Bakmaz idi kimsenin gözden akan kan yaşına
Her kese: «Toprak başına!» derdi tarihin dedim:
Nola öliyise ol bed ahd: Toprak başına.

Bu tarihe, hiç şühesiz, İbrahim paşa da memnun oldu. Ve sadaret makamına kuruldu.

Şimdi, en mühim iş Sinan paşanın nükud ve cevahirini musadere eylemekti. Atmeydanındaki sarayını araştırdılar. 600,000 kese meskûk akçesi çıktı. Gümüş olarak, tam üç yüz milyon kuruş! Elmaslı ve altın kabzeli kılıçları ve hançerleri, bozdoğanları ve miğferleri, en kıymetli mücevherleri yirmi dokuz yük. Her dirhemi bin dirhem değerinde bir kese dolusu cevheri iksir. Yüz kantar külçei avani. Bin tane çuha, sof, pamuk esvab... Cebehanesi, mehterhanesi, saraçhanesi, zahireleri, matbah ve kiler eşyası derhal matbahı âmireye alındı. Esvablarını satmak istediler. Alan olmadı. «Biendam olmakla baha etmedi. Ve alanlara da hayretmedi.»

Venedikli Baffanın damadı için artık hiç bir korku kalmadı.

Nisan. İlkbaharın en güzel günleri. Artık atları çayırlayıp sefere çıkmak imkânı vardı. Padişahın sefere çıkışı mühimdi. Ne ikinci Selim, ne oğlu üçüncü Murad Edirneden öteye ayak atmamışlardı. Sinan paşanın bir hayrı olduysa, makamını kimseye kaptırmamak için Osman oğullarını yeniden sefere alıştırmak oldu. Bu işte Venedikli Baffanın da rızası vardı. Baffa artık Osmanlı imparatorluğuna tamamile hâkimdi. Fransada Katerin dö Medisis, İngilterede kraliçe Elizabet bile onun kadar talili değillerdi. Hepsi de Avrupada vaziyetlerini düzeltmek için onun kayın babası ikinci Selime, kocası üçüncü Murada yalvarıyorlardı. Fakat bu işlere ne sarhoş Selimin, ne de sarayının odalarında geceleri elli beşik sallatan ve karşısında saz ve ahenk içinde yahudi cücelerini hoplatan üçüncü Muradın aklı bile ermezdi. Türk kudreti on altıncı asırda bütün Avrupaya hâkimdi. Bu kudreti elinde tutan, Türk kültürü ve Türk kuvveti sayesinde koca imparatorluğu idare etmeğe uğraşan, Sokollu Mehmed paşa idi. Üçüncü Muradın ırkile ve atalarının yüksek düşüncelerile alâkası olsaydı, Sokolluyu öldürtür müydü? Halbuki Sokollu bu devlete en büyük hizmetleri ifa ediyordu...

Katerin dö Midisisin oğlu dokuzuncu Şarl Fransa kralı, müdhiş İvan Moskof çarı idi. Maksimilyan, Türklerin nazarında, Nemçe kralı idi. İspanyada ikinci Filip krallık ediyordu. Kraliçe Elizabet de İngiltereyi diriltmeye ve büyütmeye çalışıyordu. William Shakspeare İngiliz edebiyatının ölmez âbidelerini yaratmakla meşguldü. Ve bütün Akdenize Türkler hâkimdi.

Venedikli Baffa da ikinci Selimin gelini ve üçüncü Muradın baş hasekisi idi. O, Türklerin bütün Avrupaya hâkim oldukları bu devirleri yaşadı. Venedik Dojları bile kadife almak için yurdlarına gelen divan çavuşları vasıtasile Baffaya mektuplar yazıyorlar, ve hediyeler gönderiyorlardı.

Katerin dö Medisis, San - Bartelmi faciasında kanlar içinde yerlere serilen ırkdaşlarını seyrederken, o, İstanbulun lekesiz ve mavi seması altında yeni sarayın en yüksek sanatkârlar elile süslenen odalarının pencerelerinden Marmaranın penbeleşen ufuklarının ve morlaşan korularının durgun ve mavi sulardaki akidelerini seyrediyordu.

Beç kralı şimdi Türklere kafa tutuyordu. Türkler, Katerin dö Medisisin oğlu Hanri dö Valuvayı Lehistana kral nasbettikleri ve hattâ tahtına bile ellerile oturttukları zaman, neden yerinden kımıldayamamıştı? Türklerin «Françe padişahına» yazdıkları namei hümayunda aynen şu satırlar vardı:

«Müşarünileyh Karındaşınız vilâyeti Lihe kral nasbolunmak evlâ ve enseb görülüp ve nasbı kabulü hususî ve kemali tazim ve ikramı babında lâyık ve münasib olanile amel idüp emri şerifimize muhalif vazı sudurundan gayet ihtiraz ve ictinab üzere olasız.»

Türkler dediklerini yaptılar. Fakat Hanri, Erdel voyvodasını da taç giyme merasimine davet etmişti. Divan buna razı olmadı. «Erdeli hâli komak münasip değildir.» dedi.

Hanri Lehistan tacını giydi. Türklerle daima iyi münasebette bulundu. Fakat kardeşi dokuzuncu Şarlin ölümünü duyar duymaz, Lehistan tacını bırakarak Fransaya gitmeğe karar verdi. Fakat Fransaya gideceğini Lehlilerden sakladı. Halk kendisini bırakmak istemiyordu. Lâkin o, bir gece Karakovi şatosundan çıktı. Atına binerek Avusturya hududuna, dört nal, savuştu gitti. Türkler, bu sefer Lehistan tahtına Erdel voyvodası Batori İştuvanı oturttular. Fakat Katerin dö Medisisin gene hiç bir zaman hatırını kırmadılar.

Kraliçe Elizabete gelince: Venedikli Baffa, İngiltereyi dirilten ve orada tacir, gemici ve fabrikacı bir millet yetiştiren Elizabete de faik bir saltanat sürüyordu. Elizabetin onunla da muhaberede bulunması kendisi için ne nimetti! Fakat ona bu nimeti bahşeden, Türkün o asırda bütün Avrupaya hâkim olan kuvvet ve kudreti idi.

(Arkası var)

o AKŞAM — SPOR o

Çeki Karlin 2 - Fenerbahçe 1

Iki maçta yenilmeyen Çeklerle yarın Güneş karşılaşacak

Çek profesyonelleri ikinci maçlarını dün Fenerbahçeye karşı oynadılar.

Havanın birinci maç gününe nazaran daha iyi oluşu, ve Galatasaray berabere kaldıktan sonra Fenerbahçelilerin bu takımı yenecekleri ümidi, sahaya üç dört bin seyirci toplamıştı.

Saat tam 14,45 te evvelâ Çekler, arkasından Fenerbahçeliler çıktılar. Fenerbahçe takımında değişiklik var. Sahada sarı lâcivertlileri şu/ şekilde gördük:

Hüsameddin - Yaşar, Fazıl - Reşad, Aytan, Cevad - Niyazi, Muzaffer, Ali Rıza, Esad, Fikret. Hakem Şazi Tezcandı.

Oyun çok seri başladı. Çeki Karlin Galatasaray maçına nazaran canlı bir oyun oynıyordu. Hücumlar ilk on dakika karşılıklı oldu. Çekler sağ taraflarile, Fenerbahçe de sol taraflarile tehlikeli hücumlar yaptılar.

Bu sırada Hüsameddin çok güzel bir kurtarış yaptı. Çekler kısa ve hesaplı paslarla Fener muavin hattını yarmağa çalışıyorlardı. Fakat Fener merkez muavini güzel bir oyun oynıyordu. Bununla beraber Fener müdafilerinin bir kaç hatası az daha gole mal oluyordu.

Bu devrede oyun heyeti umumîyesi itibarile güzel ve mütevazin oldu. Her iki taraf ta biribirlerine tehlikeler yarattılar. Ve devre golsüz bitti.

İKİNCİ DEVRE

Fenerbahçeliler ikinci devrede de takımlarında bir değişiklik yaptılar. Muzaffer çıkarılmış yerine Naci getirilmişti. İlk dakikalar gene mütevazin, bilhassa Fenerliler Fikret vasıtasile Çek müdafaasını zorluyorlar. Fakat üç ortanın beceriksizliği netice almalarına mani oldu.

Bundan sonra Fener müdafaası bozuldu.

Berlin olimpiyadlarındanberi sakatlığı dolayısile oynıyamıyan Yaşar yoruldu ve işi lüzumsuz bir sertliğe döktü. Yaşarın bu hareketleri takımı için fena oluyordu.

Çek muhacimleri de bugün profesyonel oyunu değil, kazanmak azmile çalışan enerjik bir amatör oyunu oynadılar. Koşuyorlar tehlikeli vaziyetlere giriyorlar her şeye göğüs gererek netice almak için didiniyorlardı.

İnce ve hesaplı paslarla o kadar güzel inişler yapıyorlar ki bugün tam bir futbol seyrettik. Fener takımında Fikret yirmi iki oyuncunun en iyisi. Çekler onu tutmak için çok müşkilât çektiler.

Oyun karşılıklı hücumlarla mütevazin bir şekilde devam ederken sağdan bir hücum yaptılar, top ortaya geldi bir iki hesaplı pastan sonra müsaid bir vaziyette topu yakalıyan merkez muhacim ilk golu yaptı.

ÇEKİ KARLİN 1 - FENERBAHÇE 0

Fenerliler bu golden sonra derhal hücuma geçtiler ve muhakkak denecek bir gol kaçırdılar. Sarı lâcivertliler üst üste hücum yapıyorlar. Ne olur ortada da bir Fikret olsa!..

Bir kaç gol çıkarmak işten bile değil. Fikret topu alınca hasımlarını birbiri arkasından atlatıyor ve topu en müsaid oyuncuya veriyor: «Alın gol yapın» diyor fakat ne çare ki, ortada gol yapacak kimse yok.

Gene bir Fenerbahçe hücumunda top havadan ortaya geldi, Esad güzel bir kafa vurdu, topun kaleye girmesile Çek kalecisinin büyük bir maharetle topu dışarıya çıkarması bir oldu. Fakat yakında bulunan hakem kalecinin topu içeriden tuttuğunu görerek derhal gol verdi.

FENERBAHÇE 1 - ÇEKİ KARLİN 1

Beraberlik sayısı maçı kazanmak istiyen iki tarafı da harekete getirdi. Hattâ Fenerbahçelilerin gayreti daha fazla ve bazan da çok tehlikeliydi. Bu-
SPOR2
na rağmen oyunun neticesine on dakika kala Yaşarın lüzumsuz bir favulü neticesinde Çek sol içi güzel bir kafa vuruşile misafirlerin ikinci sayısını yaptı.

ÇEKİ KARLİN 2 - FENERBAHÇE 1

Bu golden sonra oyun tatsız bir şekil aldı. Bilhassa Yaşarın yaptığı bu hareket çok fena idi. Çek oyuncusuna kasdi bir tekme vurdu ve hakem de oyundan çıkardı. Oyun da bu şekilde 1-2 Çeklerin galibiyetile neticelendi.

ÇEKİ KARLİNİN REİSİ NE DİYOR?

Fenerbahçe bugün çok sert oynadı. Fenerbahçe takımında solaçık ve merkez muavini değil Çekoslovakyada Avrupada bile tesadüf edilmiyen oyunculardır. Şunu da kaydedelim ki, Fikret ayarında dört oyuncusu olan bir takım, karşısında takım dayandırmaz.

M. Kemal





Yukarıda: İki takım kaptanları maçtan evvel, aşağıda: Dünkü oyunda en iyi oynıyan Fikret bir hücumda



Niyazi gol peşinde

Güneş - Ç. Karlin

Maç saat tam 12,15 tedir

Çeki Karlin Maçları Tertip Heyetinden:

1 — Şehrimizde bulunan Çeki Karlin takımı son maçını 8/12/936 salı günü Güneş takımile yapacaktır.

2 — Müsabaka saat 12,15 de başlıyacaktır.

3 — Halkımızın bu takımın oyununu görmesine imkân vermek için fiatler: Tribün 50, duhuliye 25 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

Dünkü lig maçları

Beykoz 2 - Topkapı 2 Vefa 3 - Eyüp 1 Istanbulspor 1 - Süleymaniye 1 Anadolu Hilâle hükmen galib

Çeki Karlin maçları dolayısile Güneş - Beviktaş, Fenerbahçe - Galatasaray maçları tehir edilmiş olduğundan, dün yalnız, Fenerbahçe ve Şeref stadlarında lig maçı yapıldı.

Fenerbahçe stadında ilk maçı Vefa ile Eyüp takımları oynadılar. İlk devreis mütevazin geçen ve birer sayile berabere biten bu maçın ikinci devresinde Vefalılar ağır basmağa başlamışlar ve iki gol çıkararak maçı 3 - 1 kazanmışlardır.

Ayni stadda ikinci maç, Beykoz - Topkapı arasında yapıldı. Beykoz takımında Şehap ve Şeker Mehmed yoktu. Bu suretle en iyi iki elemandan mahrum bulunan Beykoz ilk devreyi 2-1 mağlûp bitirmiş, ikinci devrede de vaziyeti kurtarmak için uğraşarak bir golle beraberliği temin etmiş, fakat galibiyeti almağa muvaffak olamamıştır.

Şeref stadında Anadolu - Hilâl maçı, ilk devrede mağlûp vaziyette bulunan Hilâlin, ikinci devrede hakemin bir kararına itirazla sahadan çekilmesi üzerine Anadolunun hükmen galibiyetile neticelenmiştir.

İstanbulspor - Süleymaniye maçında mütevazin geçen ilk devrede Süleymaniye bir gol yapmış, ikinci devre haylı sert olmuş, bu devrede Süleymaniye aleyhine verilen penaltından İstanbulspor bir gol yaparak maçı 1-1 berabere bitirmiştir.

Haydarpaşa lisesi Boğaziçi lisesini yendi

Dün büyük maçtan evvel Haydarpaşa ve Boğaziçi liseleri Taksim stadyomunda karşılaştılar. Haydarpaşa lisesi takımı tamamile Fenerbahçe B takım oyuncuları teşkil ediyordu.

Buna mukabil Boğaziçi lisesinde de Fenerbahçeli Necdet Güneşli Cihad Beykozlu Şahap gibi tanınmış oyuncular vardı.

Güzel bir oyun neticesinde Haydarpaşa lisesi Boğaziçi lisesini 3 - 1 yendi.

Göster kendini Güneş!

Güneş, Altay ve Hakova maçlarını tekrarlarsa yarınki maçtan muzaffer çıkabilir

Çeki Karlinin iki maçını seyrettik ve şu kanaati edindik: Pragın bu mavi - beyaz formalı ve kırmızı yıldızlı takımı, futbolcülerinin topa hâkimiyeti ve umumî ahenkleri noktasından bizim takımlardan hayli yüksek...

Üç günlük bir tren yolculuğunun yorgunluğile ilk maça çıktıkları zaman, Galatasaray takımı canla başla oynıyarak onların bu desavantage'inden istifade etmesini beceremeseydi, zimmetimizde beraberlik ve bir mağlûbiyet yerine, muhakkak ki iki mağlûbiyet bulunacaktı.

Bu satırlarımızla Galatasarayın beraberliğini küçültmek istediğimiz zannedilmesin. Galatasarayın misafirler karşısında canlı oyununu ve hücum hattının becerikliliğini takdirle ve zevkle seyrettik. Yalnız şunu kaydetmeği bir hakşinaslık sayarız ki Çeki Karlin onar maç yapsa Galatasarayı da, Fenerbahçeyi de sekizer defa yenecek kadar futbolü iyi oynıyan, topa hâkim, nefesli ve enerjik bir takımdır. Gene bunun içindir ki Fenerbahçenin 2 - 1 mağlûbiyetini de iyi bir netice olarak saymakta tereddüt etmiyoruz.

Bununla beraber, futbolde şansın ve başka bir çok âmillerin büyük rol oynadığını bildiğimiz için, Çeki Karlinin başta gelen takımlarımıza, bilhassa Fenerbahçeye yenilmez bir takım olduğunu da iddia edecek değiliz. Meselâ ikinci maçta, Fenerbahçenin üç orta muhacimi biraz daha hesaplı ve biraz daha enerjik olabilselerdi beraberlik ve belki de bir galibiyet beklememiz doğru olurdu.

Çeki Karlin müdafaasının ikinci maçta birinci maçtakinden daha iyi oynadığını kabul etmemekle beraber Fener hücum hattının ortasında da, hele yüksekten gelen ve kafa vurulması lâzım gelen yerlerde Gündüzün yaptığı işi yapabilecek bir futbolcü bulunmadığını kaydetmek icap eder.

İki maçta gördüklerimizi hulâsa edecek olursak, Galatasarayın canlı bir oyunla ve muhacimlerinin ataklığile misafirlerimizin yorğulunğundan istifade ettikleri, buna mukabil dinlenmiş olarak ikinci maça çıkan Çekler karşısında Fenerbahçe üç orta muhaciminin hiç müessir olamadıkları neticesine varırız. Diğer taraftan Galatasaray hücum hattında Gündüz ne kadar rol oynamış ise Fenerbahçe müdafaasında da Aytan onun fevkinde bir rol oynamıştır.

GÜNEŞ NE YAPACAK?

Çeki Karlinin en iyi oyununu, arada bir gün dinlendikten sonra, yarın Güneşin karşısında göreceğimizi zannediyoruz. İstanbula ve sahaya alıştıkça, dinlendikçe daha iyi oynıyacağı anlaşılan Çeki Karlin karşısında, Güneş takımı çetin bir imtihan geçirecek demektir.

Güneş takımı misafirleri yenebilecek mi? Çekleri mağlûp göndermek için hepimizin temennisi bu olmakla beraber, itiraf etmeliyiz ki, bu hayli zor bir iştir. Yalnız Güneş, Altan ve Hakoa karşısında olduğu gibi harikulâde bir oyun çıkaracak olursa ümit beslememek te kabil değildir. Güneş takımını heyeti umumiyesile mütalâa edecek olursak, Altay ve Hakoa maçlarından daha kuvvetli, daha ümit verici bir şekilde olduğunu kabul etmemiz lâzım gelir. Hücum hattına Rasihin iltihakı, hattın verimini hayli arttırmış bulunmaktadır.

GÜNEŞ NASIL OYNAMALI?

Güneşin Altan ve Hakoadaki güzel oyunları tekrarlayabilmesi için Çek oyununu bırakması gerektir. Çünkü, Güneş, misafir Çeklerin oyununa benzeyen kısa ve çok paslı bir oyun oynamaktadır. Halbuki Güneş futbolcüleri, tabiatile topa Çekler kadar hâkim olmadıkları için, birbirine yakın bir tarzdan misafirlerin muzaffer çıkacakları unutulmamalıdır. Çeki Karlin karşısında iyi bir netice almak ve hattâ galip gelmek için deplasmanlı seri ve açık bir oyun oynıyarak onları şaşırtmak lâzımdır.

Güneş takımında, İngiliz sistemini muvaffakıyetle tatbik edecek muhacimler bulunduğu gibi, takım da böyle bir oyunu çıkarabilecek kabiliyette olduğunu Altay ve Hakova maçlarında pek âlâ göstermiştir. **S. Galip**

İkinci antrenör geldi

Federasyonun getireceği üç antrenörün birincisi gelmişti. İkinci antrenör de dün sabah İstanbula gelmiş ve baş antranörle beraber dünkü maçta bulunmuştur.





Yukarıda: Fener muhacimleri Çek kalesin önünde, aşağıda Fenerbahçe takımında iki sene sonra tekrar yerini alan Muzaffer bir hücumda

Her akşam bir hikâye

Tehdit mektupları

Arkadaşım Ahmed Şahin günden güne sararıp soluyor, eriyip bitiyordu. Hele dün yazıhaneye geldiği zaman rengi büsbütün limonlaşmıştı.

— Birader, dedi. Allah aşkına işi mişi bırak da.. otur beni dinle.. bak, bakalım şu yeryüzünde benim başıma gelen iş başkalarının başına gelmiş midir?.

Ahmed Şahin anlatmağa başladı:

— Bu son altı ayı ne büyük korku, ne büyük azap içinde geçirdiğimi ben bilirim. «Ha şimdi beni öldürecekler, ha şimdi öldürüyorlar..» diye neler çekmedim. Bilirsin biraz evhamlı adamımdır. Bundan tam altı ay evvel bir gece eve döndüm. Çalışma odama gittim. Elektrik düğmesini çevirdim... Gözlerim çalıştığım masanın üzerine ilişti. Tüylerim diken diken oldu. Masamın tam ortasına batırılmış bir kanlı bıçak.. bıçak bir tezkereyi delmiş ve yazıhaneye çivilemişti... Titreyerek tezkereyi aldım. Kırmızı mürekkeple şu yazı yazılmıştı:

«Eğer emirlerimi yapmazsan öleceksin.. polise haber vereceğini hissettiğimiz dakikada kendini ölmüş bil...»

Bu cümlelerin altında bir iskelet kafası, ölüm işareti...

Şaşalamıştım. Kafam allak bullak olmuştu. Bu bir muziplik olamazdı. Çünkü bu kıratta hiç bir ahbabım, arkadaşım yoktu.

O geceyi oldukça sinirli bir halde geçirdim. Ertesi günü akşama kadar bir hâdise olmadı. Lâkin akşam üstü postacı bir mektup getirdi.

«Oturduğunuz evin arkasındaki arsaya, çınar altının yanındaki taşlardan, kırmızı taşın altına 50 lira bırakmazsanız vasiyetnamenizi yazınız..»

Tepem attı. Bu iş öyle alay malay değildi. Acaba mahalleden bir serseri bunu yapmasın? diye aklıma geldi. Lâkin mahallem en kibar yerlerdendi. Olamazdı. Bu iş mutlaka hakikatti, Ve karşımda hakiki haydudlar vardı. Korkum büsbütün fazlalaştı.

Gece yarısı titreye titreye yatağımdan kalktım. Apartımanın arkasındaki arsaya ne korkular içinde gittim. Kırmızı taşı bin müşkülâtla ve elimde fenerin yardımı ile buldum. Kimseye göstermeden cebimdeki elli liracığımı kırmızı taşın altına yerleştirdim. Sonra tın tın gene eve döndüm.

Aradan bir hafta filân geçti. Mahallede, karşımdaki apartımanda gayet nefis dul bir komşum vardır. Hattâ ismi de «Nefise»... Kocası öleli 3 sene olmuş çek zengin, gözlerile neler ifade eden bir kadın... Ne çareki bir fırsat düşüremiyorum. Bizim evdeki köroğlunun ne derece kıskanç olduğunu sen bilirsin.. bu güzel dul komşu ile bir dakika olsun bizi yalnız bırakmıyordu.

O günü karım çocukları bana bırakmış, adadaki annesine gitmişti. Bu sırada Nefise geldi. Karımı sordu:

— Yok.. fakat buyurmaz mısınız ane çıkar.. biraz da biz başbaşa dertleşiriz... dedim. Öyle bir güldü ki delirecektim.

— Peki gireyim.. dedi..

Lâkin içeriden çocukların gürültüsünü işitince bozuldu.

— Çocuklar evde mi?..

— Onlar odalarından çıkmazlar.. biribirlerile kavga ederler, çekişirler, lâkin hep kendi odalarında... dedim.

Nefise odama girdi.

— Tuhaf birşey oldu bu... dedi. Sizi yalnız ziyaret etmem pek münasebet almazdı amma... Bu işi herkes türlü türlü tevil eder. Rica ederim geldiğimden zevcenize bahsetmezsiniz..

Bu sözlerine âdeta sevindim. Nefise âdeta benim ilânı aşk etmemi kolaylaştırıyordu. Biraz sonra:

— Ya çocuklar?.. dedi, benim buraya girdiğimi görmüşlerse.. ya söylerlerse..

— Merak etmeyiniz. Hem görmediler, hem de onlar odalarından çıkmadıkları için bizim mevcudiyetimizden haberdar bile değillerdir.

Nefise:

— Ah.. dedi.. ikimiz de büyük bir çılgınlık yaptık...

Bunu söyliyerek gözlerime ne tatlı baktı. Görüyorsunuz ya güzel dul komşum bana kendiliğinden açılmıştı. Elini tuttuğum zaman hiç itiraz etmedi. Gözlerini kapadı:

— Bana hayatımın en büyük çılgınlığını yaptıracaksınız.. dedi..

Tamam işte bu esnada müthiş bir şangırtı... Bizim odanın camı kırıldı. Ben de güzel komşum da deli gibi yerimizden fırladık. Bu ne demekti. Camı bir taş kırmıştı. Taşın etrafında bir kâğıd sarılı idi, hemen açtım. Ayni kırmızı mürekkeple yazılmış ayni yazı.

«Bayan Nefise... Eğer bir daha bu komşunuzun evine ayak basarsanız bir gece bembeyaz göğsünüzün üstüne yediğiniz bir hançerle öteki dünyayı boylayacaksınız.. işte bu kadar. Hemen evinize dününüz..»

İskelet başı ve ölüm işareti...

Nefise mektubu okur okumaz bir çığlık kopardı. Biraz evvel çıkardığı şapkasını mantosunu kaparak kapıdan fırladı. Merdivenleri dörder beşer atlayarak kaçtı.

Amma da belâya çatmıştım yahu... Bak şu meşhur haydudların bana yaptıkları işe, oynadıkları oyuna...

Delirecektim. Muhtelif fasılalarla bu tehdid mektuplarını alıyordum.

Arkamızdaki arsada duran kırmızı taş artık haydudlarla benim aramda gizli bir banka haline girmişti. Fakat ilk defa benden 50 lira isteyen haydudlar sonra pek kanaatkâr olmuşlardı. İstedikleri parayı indire indire 10 liraya kadar düşürmüşlerdi. Şimdi arada bir 10 lira istiyorlardı. Lâkin hareketlerime pek karışıyorlardı. Parmağımı kaldırsam beni ölümle tehdid ediyorlardı.

Dün sabah gene benden 10 lira istemişlerdi. Gece götürüp kırmızı taşın altına parayı bıraktım. Bu sabah banyoda tıraş oluyordum. Banyo dairesinden arkamazıdaki arsa görünür. Bir de baktım. Bizim ortanca mahdum, hınzır yumurcak kırmızı taşın altını eşeliyor, dikkat ettim. Parayı çıkardı. Şöyle etrafına bakındı ve cebine attı. O derece şaşırmıştm ki, tarif edemem. Yumurcak eve döner dönmez bunu odama çektim. Cebinden parayı çıkardım. Başladı ağlamıya...

— Ulan bunu neden yaptın? dedim.

— Ne yapalım baba.. dedi.. sinemada gördüm.

Bizim yumurcak tek bir haydud filmini kaçırmaz. Nerede bir haydud filmi, bizim oğlan orada.. haydudların bıçaklara saplayarak attıkları tehdid mektuplarını görmüş. Bunu evvelâ bana tatbik etmiş. Sonra bir bisiklet almak istemiş. Bizden elli lira koparmış. Bisiklet mahallenin klübünde imiş. Sonra futbol topu, futbol ayakkabısı, futbol forması lâzım olmuş.. hep bizden 10 liralar bunun için çekilmiş..

— Peki ya Nefise teyzeni niçin korkuttun?.

Ymurcak sanki kendi kabahatlı değilmiş de ben suçlu imişim gibi başını havaya kaldırdı:

— Annem yokken eve gelmesi ne münasebet?.. dedi. sahi iyi ki, aklıma geldi. Gideyim anneme o gün nefise teyzemin gelip seninle iki saat odada kaldığını söyliyeyim...

Yumurcağı tuttum:

— Dur yaramaz.. dedim... Senin kulaklarını koparırım. Haydi mektebine git.. çeneni tut... Bak bu seferlik kabahatını affediyorum. Bir daha yapma...

Yumurcak:

— Ben de dedi, bu seferlik affediyorum. Sen de bir daha yapma emi?.

Hay zemane yumurcağı hay... Bak beni ne kadar sinirlendirdi.

(Bir yıldız)

Radyo

7 Kânunuevvel 936 Pazartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

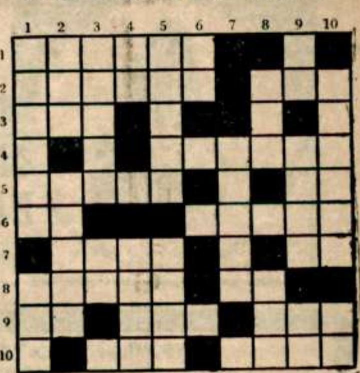
Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: İ. Galip tarafından, 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21: Şehir tiyatrosu dram kısmı tarafından bir temsil, 22: Ajans ve borsa haberleri, 22,30: Plâkla sololar (Ertesi günün programı). 23: Son.

8 kânunuevvel Salı

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Konferans: Doktor Ali Şükrü tarafından, 20 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Şehir tiyatrosu operet kısmı tarafından bir temsil, 22 Ajans ve borsa haberleri, 22,30 Plâkla sololar - Ertesi günün programı, 23 Son

BULMACAMIZ



Soldan sağa:

1 — Ceride (6)
2 — Nişan (6) Damardaki (3)
3 — Kırmızı (3)
4 — Dört tarafı kapalı tenha yer (6)
5 — Bir sebze (5) Sonuna (r) koyun sahra olsun (2)
6 — Başına S koyun sada olsun (2) Futa (5)
7 — Uzak (4) Nota (2)
8 — Nazlı (5) Uzak nidası (2)
9 — İle muhaffefi (2) Sopa (3) Birahane (3)
10 — Avuç içi (3) İstihkâm (4)

Yukardan aşağı:

1 — Zafer (6) Göz rengi (3)
2 — En iyi (3) Başına K konursa uzun şiir kıtası olur (5)
3 — Gaddar (5) Mısır mabudu (2)
3 — Masset (2) Dört tabur (4)
5 — Hiç kimse yok (5) Uzun değil (4)
6 — Kasabın sattığı (2)
7 — Aforoz (5)
8 — Eski zaman kibriti (3) Kaba kumaş (3)
9 — Uzak nidası (2) Yiyici (4) Kırmızı (2)
10 — Söz söyleme kudreti (6) Nota (2)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 - Çekirge, An, 2 - Alem, Anut, 3 - Al, ne, 4 - Atiklik, H. G., 5 - Ka, Abus, 6 - Ar, On, 7 - Avurt, Şayi, 8 - Diba, Tulum, 9 - Amudî, Nine, 10 - Reze.

Yukardan aşağı: 1 - Çanak, Âdab, 2 - El, Takvim, 3 - Keçi, Ubur, 4 - İm, İrade, 5 - Âlâ, İz, 6 - Galiba, 7 - En, Kurşun, 8 - Un, Âlim, 9 - Ateh, Oyun, 10 - Ganimet.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ No 38

Şeyh Halil başını bahçe kapısından içeriye uzatarak bağırdı:

— Tahir.. Tahir...

Bu ses delikanlıya yabancı gelmemişti. Ardına baktı:

— Amca.. sen misin?

Tahir gözlerini uğuşturarak kapıya koştu:

— Gökten mi indin, amca? Nasıl girebildin Garnataya?..

Biribirlerine sarıldılar.. koklaştılar.

Tahir amcasını görünce sevinçle ne söyliyeceğini şaşırmıştı.

İnsan, etrafı düşman askerile çevrilmiş bir şehre gökten bile bu kadar kolay inemezdi.

Şeyh Halil Garnataya niçin ve nasıl geldiğini kısaca anlattıktan sonra, yegeninin hangi taraftan olduğunu anlamak istedi:

— Şehirde erzak yokmuş. Fakirlere dağıtılmak üzere otuz yük yiyecek getirdim.

Diye söze başladı.

Tahirin sevinci büsbütün artmıştı.

— Şehir içinde sultanla çarpışan mücahidler sefalet içinde bocalıyorlar, amca! Keşki getirdiğin erzakın bir kısmını bu fedakâr dindaşlarımıza dağıtsaydın!..

Tahirin, bu kısa cevaptan, hangi tarafa meylettiği anlaşılmıştı.

— Onlara da dağıtacaklar, dedi, erzakın büyük bir kısmını sultan elimden aldı. Sana da bir at yükü yiyecek getirdim!.

— Tekrar dönüp gidecek misin, amca?.

— Bir müddet kaldıktan sonra, İşbiliyeye döneceğim..

— Oh.. ne iyi ettin de geldin. Ben de çok yalnız kalmıştım burada.

— Karın nerede?.

— Öldü..

— Çocukların?...

— Onlar da kazaya uğradılar.

— Kuyuya mı düştüler.. nehirde mi boğuldular?.

— Hayır. Sultanın muhafızları bir akşam atlarını sürerken, çocuklarımın ikisini de çiğnemişler. Yapayalnızım şimdi amca!.

Tahir çok dolgundu.. ağlamak için kendini güç tutuyordu.

Şeyh Halil yeğeninin omuzunu okşadı:

— Müteessir olma, oğlum! Felâket, saadet.. hepsi insanlar için geçicidir. Şimdi felâketin en büyüğü memleketin başında dolaşıyor. Endülüs yıkılmak üzeredir.

Şeyh Halil atını içeriye çekerek bahçe kapısını kapadı.

— Atımla beraber beş on gün sende misafir kalacağım. Belki burada seninle birlikte memlekete yararlı bir iş görebiliriz. Haydi, şu denkleri indirelim seninle.

Tahir atın yanına yaklaştı.

Atın üstünde iki uzun denk vardı. Denkleri yavaşça yere indirdiler.

Şeyh Halil ilk önce erzak dengini açtı. Tahir bunları görünce aç gözlü bir çocuk gibi sevinmişti.

— Altı ay var ki ağzıma sıcak yemek girmedi.. hemen bir mercimek yemeği pişirelim, amca! Açlığı dizlerimde bile hissediyorum. Kuvvetsizlikten uzun yol yürüyemez bir hale geldim..

Şimdi ikinci dengi açıyorlardı.

Bu denk uzunca bir tabut gibi, kalın hasırlara sarılmıştı.

Şeyh Halil dengin iplerini çözdü..

Tahir soruyordu:

— Bu dengi çok itinalı sarmışsın, amca.. ne var bunda?..

Şeyh Halil gülümsedi:

— Şimdi görürsün, yavrum!.

Ve hemen bu sözlerin arkasından ilâve etti:

— Sakın korkma! Bir ben.. bir atım.. bir de o. Üçümüz de sana misafiriz. Fakat, üçümüzün yiyeceğini de beraber getirdik. Sana yük olacak değiliz!.

Tahir gözlerini açarak dengin içine baktı:

— Bir adam..

— Evet. Sizi kurtarmağa.. endülüslülere yardım etmeğe gelen bir kahraman.

Dengin içinden, tabuttan dirilip kalkan bir ölü sessizliğile başını kaldıran bir yiğit göründü.

Tahir hayretinden çıldıracaktı.

Parmağı ağzında.. ve ağzı kulaklarına kadar açık kaldı.

Şeyh Halil, denkten başını kaldıran arkadaşına sordu:

— Güçlükte nefes alıyordun, değil mi?.

Delikanlının yüzü havasızlıktan kıpkırmızı olmuştu.. bir ölü sersemliğile silkinip doğruldu:

— Başım dönüyor, şeyhim!. Başka bir iztırabım yok..

Düşman karşı cephede her türlü hile ve desiseye baş vuruyordu.

Şeyh Halilin bir at üstünde ve eşya dengi içinde Garnataya işe yarar bir adam kaçırması şaşılacak bir iş miydi?

Şeyh Halil yeğeninin omuzuna elini koydu:

— O da senin gibi merd, cessur ve atılgan bir delikanlıdır. Mayorka adasında bekleyen Türk donanmasında büyük yararlıklar gösteren bir kahramanı buraya kadar ele vermeden getirmeğe muvaffak oluşum, Endülüs tarihine unutulmaz bir hâdise olarak geçecektir. Rüstem.. bu adı, Garnata muhasara altında bulunmasaydı, herkes gibi sen de duymuş olacaktın!.

Yanık Rüstem şimdi Garnatanın kenar mahallelerinden birinde, küçük, mütevazı bir evin bahçesinde uzanmıştı.. uzun yol yürümüş kadar yorgundu.. vücudü dayak yemiş gibi ağrıyordu. Dizleri dermansızdı.

Saatlerce at üstünde küçücük bir delikten nefes alarak sallana sallana, ezile ezile, inleye inleye gelmek kolay bir iş değildi.

Şeyh Halil:

— Tahir!. dedi. O, önü ve arkası deniz ve kara kuvvetlerile çevrilmiş olan Malka kalesine de böyle girmişti. Orada birçok Türk topçuları bırakarak ve istihkâmlardaki düzenleri tamamlıyarak geri döndü.. ona yolda rasladım. Bana Garnataya gitmek arzusunda bulunduğunu söylemişti. Kendisine söz verdim.. ve işte -Allaha çok şükürler olsun- düşmana sezdirmeden buraya getirebildim.

(Arkası var)

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu

1 — Tümenin senelik ihtiyacı için 20000 kilo patates ve 25000 kilo makarna ile 13800 kilo şehriye alınacaktır.

Bedelleri patatesin 1456 şehriyenin 2160,20 makarnanın da 5725 liradır.

2 — Şartnamelerle nümuneler hergün Selimiyede satınalma komisyonunda görülebilir.

3 — Patates ve şehriye eksiltmesi 16/12/936 çarşamba günü saat 11 de makarnanın da ayni günde saat 15 de Selimiye Askerlik dairesi binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Patates ve Şehriye açık eksiltme suretile Makarnada kapalı zarf usuliyle alınacaktır.

5 — İlk teminatlar: Patatesin 109 lira 20 kuruş şehriyenin 236 lira 2 kuruştur, Makarnanın da 429 lira 38 kuruştur.

6 — Patates ve şehriyenin eksiltmesine talip olacaklar teminatlarını vaktinde yatırmış olarak yanlarında istenen kanunî vesikaları bulunduracaklardır.

7 — Makarnaya iştirak edecekler teklif mektuplarını saat 14 de kadar satın alma komisyonuna vermiş olmaları şarttır. Bu saatten sonra mektup alınmaz.

Talipler istenen kanunî vesaiki teminatı konduğu zarf içerisine koyacaklardır. (3232)

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası

Daktilo Aranıyor
Güzel San'atlar Akademisi Direktörlüğünden:

Akademiye ikinci bir daktilo alınacaktır. Ücret 60 liradır. Yazıda sür'at temizlik ve intizam şarttır. Tahsil en az orta olmalı, Askerlikle alâkası bulunmamalıdır. 7/12/936 pazartesi günü saat 16 da müsabaka vardır. O gün saat 14 e kadar kayıt yapılır. Müracaatlarda vesikalar beraber getirilmelidir. (3432)

Denizyolları İşletmesi Müdürlüğünden:
Karadeniz Postaları

8 İlk kânundan itibaren Karadeniz yolu postaları değişecektir. Bu tarihten itibaren postalar İstanbuldan PAZAR, SALI ve PERŞEMBE günleri kalkacaklardır.

PAZAR postası saat 12 de kalkacak ve gidişde Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Giresun, Trabzon ve Rize'ye uğrayarak Hopa'ya kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Pazara uğrayacaktır.

SALI postası saat 12 de kalkacak ve gidişte İnebolu, Gerze, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Görele, Trabzon ve Rize'ye uğrayarak Hopa'ya kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Sürmene, Akçaabad ve Sinoba uğrayacaktır.

PERŞEMBE postası saat 16 da kalkacak ve gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Tirebolu, Vakfıkebir ve Trabzona uğrayarak Rize'ye kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Of'a uğrayacak fakat Sinoba uğramayacaktır.

Muvakkat dördüncü postalar CUMARTESİ günleri saat 12 de kalkacak ve gidişte İnebolu, Samsun ve Orduya uğrayarak Trabzona kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Giresona uğrayacaktır. (3391)

İş Bankası Galata şubesi naklediliyor

Türkiye İş Bankası Galata şubesinden:

Pek yakında Bankamız şubesi bulunduğu binadan Voyvoda caddesinde cumhuriyet Merkez Bankası karşısında kâin Şark hanı altındaki daireye nakledecektir. Kiralık kasası bulunan sayın müşterilerin azamî 25/12/1936 tarihine kadar bizzat veya vekilleri vasıtasile müracaat eylemeleri lüzumu bildirilir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1480 metre bakır boru ispirto tankları için
250 çift yakalı Filânş
235 » Dövme çelik Filânş
350 metre demir boru «Muhtelif eb'adda»
500 » Çelik demir boru » »

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı 5 kalem malzeme şartnameleri mucibince 10/XII/936 tarihine rastlayan perşembe günü saat 10 da pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İsteklilerin şartnamelerini almak üzere hergün pazarlık içinde tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (3325)

★

1 — Şartnamesi mucibince 2100 kilo dikistrinli kola pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 15/XII/936 tarihine rastlayan salı günü saat 15 de Kabataşda Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3181)

★

Nev'i	Beherinin muhammen bedeli Lira Kr.	İhale tarihi	saat	Şekli
195 takım elbise maa kasket	13 95	14/XII/936 pazartesi	14	açık eksiltme
76 Adet Palto	9 44	» »	15	pazarlık
205 Çift fotin	3 88	» »	16	»

1 — Şartname ve nümuneleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı 3 kalem, malzemeden elbise açık eksiltme suretile, diğerleri pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Eksiltme ve pazarlık hizalarında gösterilen gün ve saatlerde Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatlerde kanunî vesika ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3144)

★

1 — Şartnamesi mucibince muhtelif renkte ve 90X100 eb'adında 29500 yaprak Sellofan kâğıdı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık, 8/12/936 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3103)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedeli 8986,20 lira olan müfredatı aşağıda yazılı olan yatak eşyası 18/12/936 cuma günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 673 lira 97 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, Resmî gazetenin 7/5/936 gün 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (3335)

Pamuk şilte	Adet	242
Seyyar karyola şiltesi	»	30
Yatak ve yorgan çarşafı	»	1772
Küçük yasdık yüzü	»	325
Büyük » »	»	1000
Küçük yasdık	»	83
Büyük yasdık	»	300
Cibinlik	»	200
Büyük yastık	»	300

★

Muhammen bedeli 17854,22 lira olan 677,341 metre mikâbı çam azman ve tomruk 21/12/936 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlern 1339,07 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/936 G. 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve sevk şefliğinden, Eskişehir ve İzmirde İdare mağazalarından dağıtılmaktadır. (3405)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

Kırıkkalede yapılacak İnşaat:

Keşif bedeli 132089 lira 36 kuruş olan yukarıda yazılı inşaat Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğü satınalma komisyonunca 18/12/936 tarihinde cuma günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname altı lira 61 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 7854 lira 50 kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerininde 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerinde yazılı vesaikle muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları. (3201)

İstanbul Haricî Askerî Kıtaatı İlânları

	M. Fiatı Kr. San.	Teminatı Lira	Tutarı Lira	Miktarı Ton
Edirne	12 00	4262	60290	502
Kırklareli	12 00	7250	120000	1000
Çorlu	11 50	2070	27600	240
Lüleburgaz	11 65	4745	69900	600
Vize	12 00	6452	104040	867
Tekirdağ	11 64	4369	62390	536
				3745

Üçüncü Kor Birlikleri ihtiyacı için yukarıda cetvelde gösterildiği üzere 3745 ton ekmeklik un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Şartnameler İstanbul, Ankara Levazım âmirlikleri satınalma komisyonlarında Edirne Garp Hudut, Kırklareli Tümen Satınalma, Lüleburgaz Tümen Satınalma, Vize Tümen Satınalma, Tekirdağ Tümen satınalma komisyonlarında 22 lira 21 kuruş mukabilinde alınabilir. İhalesi 23/Birincikânun/936 çarşamba günü saat 16 dadır. Münakasaya girecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgelerle birlikte yukarıdaki cetvelde her mıntakaya nazaran yazılı teminatları veyahut 3745 ton unun hepsine birden talip olacaklar yine her mıntakaya nazaran ayrı ayrı fiat verecekleri gibi kanunun beşinci maddesi mucibince teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Çorluda Kor satınalma komisyonuna vermeleri. (513) (3357)

İst. Posta T. T. Başmüdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için Düzce İlçesi ormanlarından kestirilecek 1985 tane kestane telgraf direği kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 21/12/936 pazartesi günü saat 15 de Galatasarayda İstanbul Posta T. T. Başmüdürlüğü Alım komisyonunda yapılacaktır. Beher direğin muhammen bedeli 5 lira hepsinin muvakkat teminatı 744 lira 38 kuruştur.

2 — Arttırma, eksiltme ve ihale kanununun tarifatı dairesinde taliplerin verecekleri teklif mektupları; posta telgraf merkezlerine veya İstanbul Posta T. T. Başmüdürlüğü veznesine yatırılacak para veya banka teminat mektubu mukabilinde alınacak makbuzu, Nafıadan alınacak müteahhitlik ehliyet vesikasile şartnamede aranan sair vesaiki muhtevi olduğu halde eksiltmenin yapılacağı saatten bir saat evveline kadar aynı komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır.

3 — İhaleyi müteakip avans isteyecek müteahhitlere muhasebei umumiye kanunun 83 üncü maddesinin «H» fıkrasına tevfikan ihale bedelinin üçte biri nisbetinde fakat banka teminatı mukabilinde tediyat yapılabilecektir.

4 — Müteahhitlik ehliyet vesikası eksiltme gününden 8 gün evvel Nafıadan alınmalıdır. (3349)

İstanbul Defterdarlığından:

Cins ve Mevkii	Muhammen tutarı Lira
Aksarayda eski Canbaziye yeni Kürkçü başı mahallesinin Koca Mustafa paşa caddesinde eski 41 yeni 39 No. lu ahşap evin tamamı.	500
Aksaray Cerrahpaşada Avrat pazarında Keçi hatun mahallesinin eski Toprak yeni Açıkgöz sokağında eski 3 yeni 15 No. lu ahşap evin tamamı.	400
Topkapıda Fatma sultan mahallesinin eski Ethem Ef. yeni Marifetname sokağında 4 No. lu bahçeli evin tamamı.	1800
Silivrikapıda arabacı Bayezit mahallesinin Yağhane sokağında 14 No. lu evin tamamı.	80
Koca Mustafa paşada Bezirgân hacı Hüsrev mahallesinin Ramazan ef. sokağında eski 38 yeni 30 No. lu bahçeli evin tamamı	180
Boğaziçinde Tarabyada Kolçiyari sokağında eski 114 yeni 106 No. lu 391 m2 arsanın tamamı.	80
Beşiktaşda Dikili taşda saatci bayırında yeşil çemen caddesinde Molla Ayazma ve Vefa bey dereleri ile aşçı Ahmet ve Çiçekçi Mustafanın işgalindeki tarlalar arasında Balmumcu çiftliği arazisinden 6690 metre murabbaı tarla.	420
Bayezitte eski Çarşıyıkebir yeni Bayezit mahallesinin eskiciler sokağında 9 No. lu dükkânın tamamı.	40
Aksarayda eski Kâtipkasım yeni Yalı mahallesinin değirmen sokağında eski 14 yeni 16 kapı 828 ada 7 parsel No. lu 60 m2 arsa (beher m2)	2,5
Tophanede Yahya Çelebi mahallesinin Taksim caddesinde eski 21 yeni 25 No. lu köşe başında (53, 57) m2 arsa (beher m2)	2
Eyipte Zeynep hatun mahallesinin dere sokağında 9 No. lu tahminen 400 metre murabbaı arsanın yarı payı (beher m2)	30

Yukarıda cins ve mevkileri yazılı emlâk hizalarındaki bedeller üzerinden açık arttırma usulile ayrı ayrı satılacaktır. İsteklilerin ve tediye şeraitini öğrenmek isteyenlerin 14/12/936 pazartesi günü saat on dörtte yüzde 7,5 pey akçalarile Millî Emlâk müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (M.) (3268)



DÜNYANIN EN MARUF SESLİ SİNEMA MAKİNALARI FABRİKASIDIR

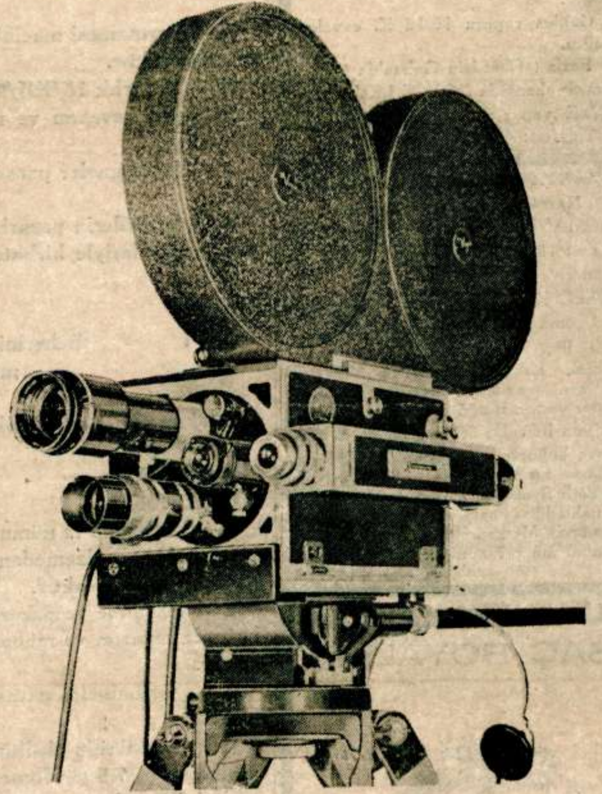
İmalât ve ihtisas sahaları :

1. **Portatif Sesli Sinema Projeksion Makinaları**
2. **Tiyatrolar için Sabit Sesli Sinema Projeksion Makinaları**
3. **Sesli ve Sessiz Filim Alıcı Makinalar**



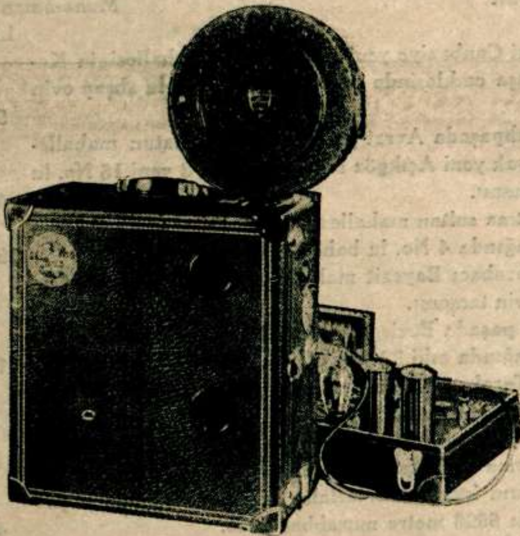
De Vry sabit sesli sinema projeksion makinaları fennin en son ve mütekâmil bir eseridir.

Dünya Matbuat Kralı Amerikalı Hearst'in muazzam havadis ve propaganda servisi için alınacak külliyetli miktarda sesli alıcı makinaları dolayısile bütün dünya sesli sinema makinaları fabrikalarının iştirâk eyledikleri bir münakasada De Vry fabrikaları mamulâtının emsaline tamamile faik olduğu tesbit edilerek sipariş bu fabrikaya verilmiştir. Amerikanın en büyük sinema stüdyolarında De Vry tercihen kullanılmaktadır.



De Vry sesli filim alıcı makinaları hususî tertibat sayesinde istenirse:
1 — Aynı filim üzerinde hem ses ve hem de resim kaydeder.
2 — Aynı zamanda ses ve resmi ayrı iki filim üzerine kaydeder.
3 — Renkli filim resimleri alır.

De Vry Fabrikaları, Amerikan bahriyesi Maarif Vekâletine bağlı bütün kültür teşekkülleri, Nafıa ve Ziraat Vekâletleri gibi hükûmet dairelerinin daimî müteahhididir. Bundan başka acunsel sosyetelerden Ford otomobil kumpanyası, Standard Oil, Shell gaz kumpanyaları, İnternational otomobil ve kamyon fabrikaları ve Metro - Goldwin Mayer gibi bir çok büyük ve mühim fabrikalar ve teşekküller propaganda vasıtası olarak yalnız De Vry Portatif Sesli Sinema Projeksion makinelerini kullanmaktadırlar.



De Vry fabrikalarının 35 milimetrelik sesli filmleri göstermek için imal eylediği portatif sesli sinema projeksion makinelerinin mükemmeliyet ve nefasetine hiçbir varlık yetişememiştir. 15 vat muazzam bir çıkış kuvvetini haiz olup 2500 kişiye kadar istiabı olan salonlarda kullanılabilir.



De Very fabrikaları, geçenlerde Amerikada yapılan Reisi Cumhur seçiminde propaganda vasıtası olarak kullanılmak üzere Republican Millî Komitesine 28 adet kamyonu sesli sinema makinaları ve tertibatile teçhiz ederek teslim eylemiştir. Bu resim içinde sesli portatif sinema tertibatı bulunan kamyonları göstermektedir.

Fazla ve mütemmim malûmat almak için bize müracaat ediniz.

Türkiye Umum Mümessili

ELEKTRON MÜESSESATI

Galata Voyvoda caddesi 58/62 - Telefon : 41460